

GEMEENTEBELEIDSMONITOR

gemeente Houten

MONITOR SOCIALE KRACHT 2016

Sociale kracht, leefbaarheid,
veiligheid en voorzieningen

De verhouding tussen overheid en burgers verandert sterk. Steeds meer wordt een beroep gedaan op de inzet van burgers. Dat geldt voor de zorg voor elkaar, maar ook voor de inrichting van en het onderhoud in de buurt en de leefbaarheid en veiligheid in de directe woonomgeving. Een aanpassingsslag is nodig voor alle partijen. Het nieuwe zorgstelsel bijvoorbeeld, leunt niet louter meer op overheidsvoorzieningen, maar vereist dat mensen kijken wat ze zelf nog kunnen en kunnen doen voor elkaar. Inwoners worden nadrukkelijk aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en kracht en op die van hun netwerk en omgeving. De ondersteuning moet bovendien zo dichtbij mogelijk, liefst in de eigen wijk of kern, worden georganiseerd. Gemeenten zijn echter wél voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de ondersteuning aan jeugdigen, chronisch zieken, ouderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Aan gemeenten de taak om een sociale infrastructuur neer te zetten voor mensen die hulp of ondersteuning nodig hebben.

Er zijn en komen veel databronnen beschikbaar om te kunnen meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Het gaat daarbij vooral om registratiecijfers van inwoners die in bepaalde beleidscategorieën vallen. Naast objectieve cijfers (met name aantal registraties) is het belangrijk dat vanuit het perspectief van bewoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in wijken en buurten en bij de burgers zelf. Daarom staat in de Monitor Sociale Kracht de beleving van de burgers centraal: wat vinden de burgers, redden ze zichzelf, wat *kunnen* ze (zelf en met anderen) doen en belangrijk ook: wat *willen* ze doen?

Over de kwaliteit van wijken of buurten, in termen van leefbaarheid en veiligheid, is al veel bekend, maar deze informatie biedt onvoldoende inzicht in waar de kracht van de bewoners zit en hoe deze benut, ingezet en gestimuleerd kan worden. Met de Monitor Sociale Kracht krijgen gemeenten deze concrete kennis en inzichten wél. Waar andere monitoren alleen de veerkracht van mensen meten óf juist gericht zijn op de leefbaarheid van wijken of buurten, redeneert de Monitor Sociale Kracht vanuit beide invalshoeken. Immers, zowel persoonlijke factoren als omgevingsfactoren bepalen de sociale kracht van het collectief in een gemeente. De Monitor Sociale Kracht is ontwikkeld door Dimensus samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Met de Monitor Sociale Kracht zijn impliciet ook de gegevens verzameld voor de verkorte versie van de Burgerpeiling Waar Staat Je Gemeente van KING/VNG.

• <u>De Monitor Sociale Kracht: 7 pijlers</u>	<u>4</u>
• <u>Eénmeting: respons en toelichting</u>	<u>6</u>
• <u>Sociale kracht in Houten, score per pijler</u>	<u>7</u>
• <u>1. Zelfredzaamheid</u>	<u>8</u>
• <u>2. Participatie</u>	<u>12</u>
• <u>3. Mate van eenzaamheid</u>	<u>18</u>
• <u>4. Financiële zelfredzaamheid</u>	<u>21</u>
• <u>5. Collectieve zelfredzaamheid</u>	<u>23</u>
• <u>6. Leefbaarheidsbeleving</u>	<u>31</u>
• <u>7. Veiligheidsbeleving</u>	<u>35</u>
• <u>Resumé: Sociale Kracht in Houten</u>	<u>40</u>
• <u>Relatie gemeente en haar inwoners</u>	<u>41</u>
• <u>Gemeentelijke dienstverlening</u>	<u>42</u>
• <u>Houten gepositioneerd</u>	<u>44</u>
• <u>Onderzoeksverantwoording</u>	<u>51</u>
• <u>Achtergrondkenmerken</u>	<u>52</u>
• <u>Colofon</u>	<u>54</u>

Bij de presentatie van de uitkomsten :

- **Rapportage:** de zeven indicatoren van Sociale Kracht (te herkennen aan de verschillende kleuren) vormen de pijlers van dit rapport. Per indicator wordt inzicht gegeven in de vragen die zijn meegenomen in de berekening van de score. Deze zijn gemarkeerd met de kleur van de indicator. Daarnaast worden vragen beantwoord die aan het onderwerp gerelateerd zijn, maar niet in de score zijn meegenomen. Aan het eind van het rapport wordt ingegaan op de relatie tussen overheid en inwoners en op de gemeentelijke dienstverlening. Ook wordt er gekeken hoe Houten het doet ten opzichte van andere gemeenten in Nederland.
- **Tabellenboek:** resultaten per vraag, de scores per sociale kracht indicator en een overzicht van de scores van de 110 gemeenten.

De Monitor Sociale Kracht: 7 pijlers

De Monitor Sociale Kracht gaat uit van de beredeneerde veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van burgers wordt bepaald door 7 componenten (pijlers) die betrekking hebben op enerzijds de omgeving waarin men leeft (beleving van leefbaarheid en van veiligheid en collectieve zelfredzaamheid) en anderzijds op de eigen situatie en deelname aan de maatschappij (participatie, zelfredzaamheid, financiële zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid). Beproefde en gevalideerde vragen in de enquête vormen de basis voor het berekenen van scores voor deze zeven pijlers, die samen de score voor sociale kracht bepalen. Let wel: de scores zijn geen rapportcijfers, maar scores. Door de uitkomsten om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, tussen kernen en wijken of buurten, maar ook in de tijd. Met de achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard.

Voortschrijdend inzicht: aanpassingen in de berekeningen

Na de pilotmeting voor sociale kracht in Houten (2014) zijn ter verbetering van het instrument kleine wijzigingen aangebracht in de enquête en de berekening van de (samengestelde) indicatoren. (In de verschillende grafieken in dit rapport zijn de afzonderlijke vragen/ indicatoren vet omrand die onderdeel uitmaken van één van de zeven pijlers.) Om toch de cijfers van 2016 en 2014 van Houten met elkaar te kunnen vergelijken zijn de sociale kracht-cijfers zowel op de nieuwe als op de oude manier berekend. De cijfers in dit rapport zijn gebaseerd op de nieuwe berekeningswijze. In het tabellenrapport worden de cijfers weergegeven op basis van zowel de oude als de nieuwe manier. Hierdoor blijft een vergelijking in de tijd mogelijk.

De 7 pijlers van sociale kracht gedefinieerd

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van
eenzaamheid

Financiële
zelfredzaamheid

Collectieve
zelfredzaamheid

Leefbaarheid

Veiligheid

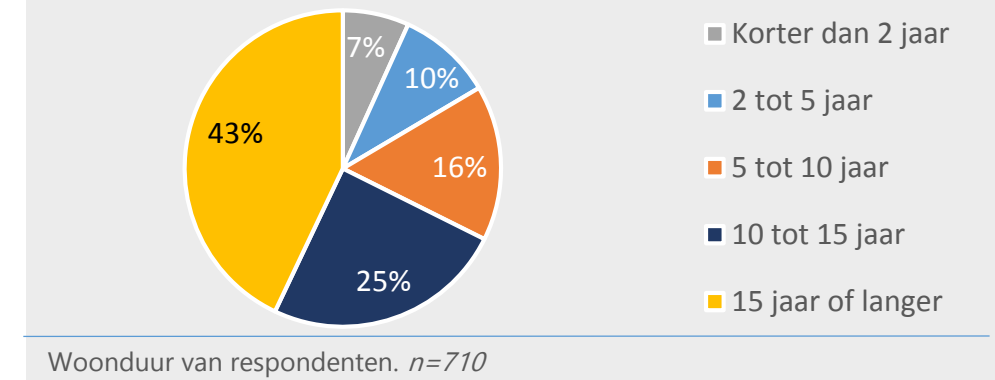
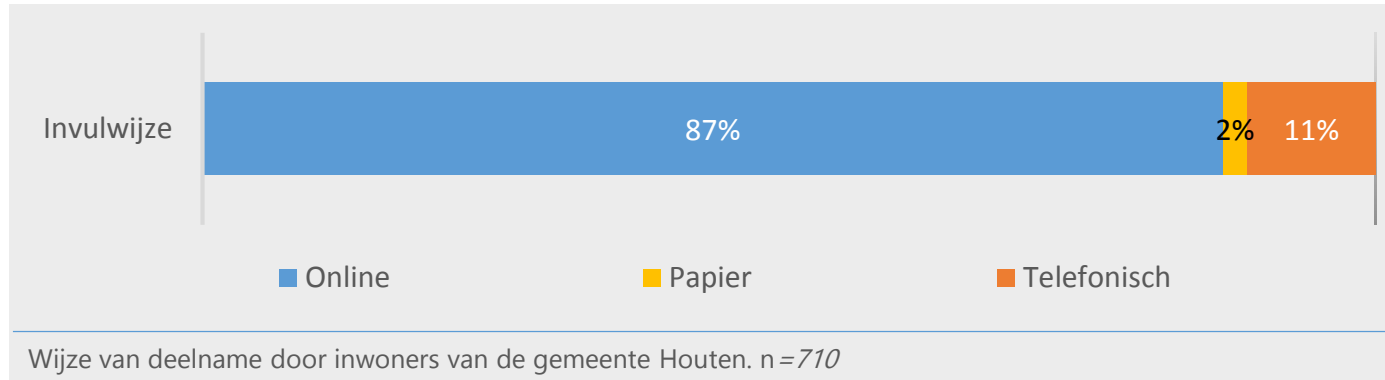
Persoonlijke kenmerken

- **Zelfredzaamheid** is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte, beperking of tegenslag, op alle levensterreinen. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelforganiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht).
- **Participatie** heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van burgers. Bij participatie gaat het om wel of geen werk, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven en deelname aan activiteiten.
- **Mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid en het hebben van een al dan niet beperkt sociaal netwerk.
- **Financiële zelfredzaamheid** zegt iets over de financiële draagkracht en –last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners tezamen. Aspecten van sociaal economische status zijn inkomen en opleidingsniveau, type woning, maar uiteindelijk wordt dit bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen met het huishoudinkomen.

Wijkgerichte indicatoren

- **Collectieve zelfredzaamheid** gaat over de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Collectieve zelfredzaamheid is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij collectieve zelfredzaamheid kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle, ofwel de bereidheid tot ingrijpen en de feitelijke inzet voor de buurt.
- **Leefbaarheidsbeleving** heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.
- **Veiligheidsbeleving** is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

De éénmeting: respons en toelichting

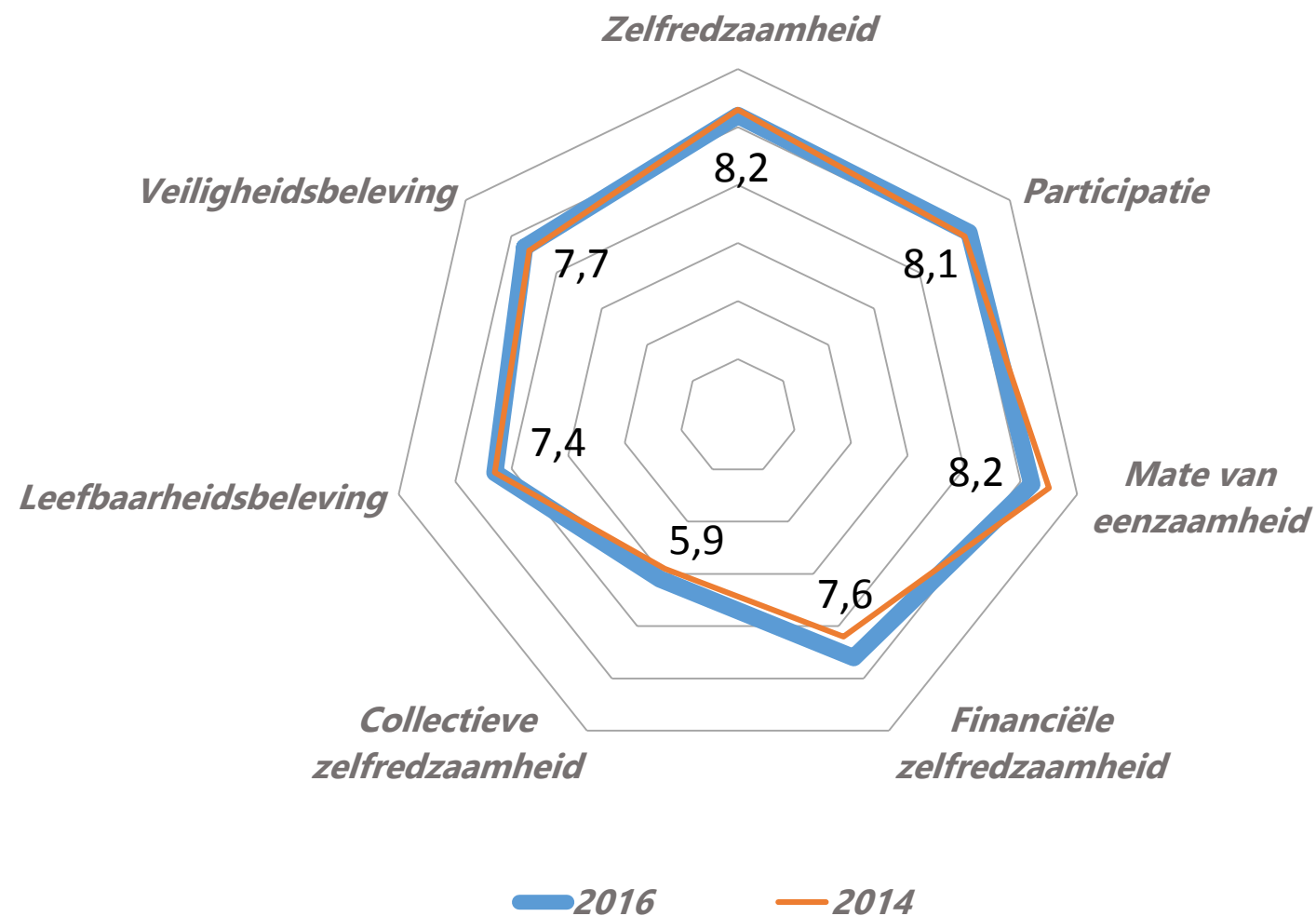

- ✓ In de tweede helft van 2016 is in de gemeente Houten de éénmeting van de Monitor Sociale Kracht uitgevoerd.
- ✓ Deze éénmeting vond plaats op gemeenteniveau. Er is een willekeurige steekproef getrokken van 1.830 bewoners van 18 jaar en ouder. Hiervan hebben er uiteindelijk 709 meegedaan (ongewogen), een respons van 39% (ten opzichte van de bruto steekproef). Om een zo hoog en zo representatief mogelijke respons te behalen, konden de bewoners de enquêtevragen naar keuze online, op papier of telefonisch beantwoorden. Het merendeel van de enquêtes is online ingevuld (87%).
- ✓ Bij elke grafiek of tabel in de rapportage is in de ondertitel aangegeven hoe groot de ongewogen respons was voor de betreffende vraag in 2016. Wanneer meerdere stellingen in een figuur gepresenteerd staan, zijn de laagste én de hoogste respons (de range) op de stellingen weergegeven. Omwille van de leesbaarheid van het rapport zijn de responsaantallen van 2014 weggelaten.
- ✓ In de rapportage is de categorie 'weet ik niet' meestal buiten beschouwing gelaten; het is benoemd wanneer dit een groot aantal respondenten betrof. Deze berekeningswijze komt overeen met die van KING/VNG.
- ✓ Naast deze rapportage is een tabellenboek opgesteld, waarin de uitkomsten op alle vragen zijn opgenomen. Hier is het aandeel respondenten per antwoordcategorie weergegeven, zowel inclusief als exclusief de categorie 'weet ik niet / n.v.t.'. Ook zijn de scores per sociale kracht indicator opgenomen en een overzicht van de scores van de U10 gemeenten (nulmeting en éénmeting Houten).

Sociale kracht in Houten (7,6) en score per pijler

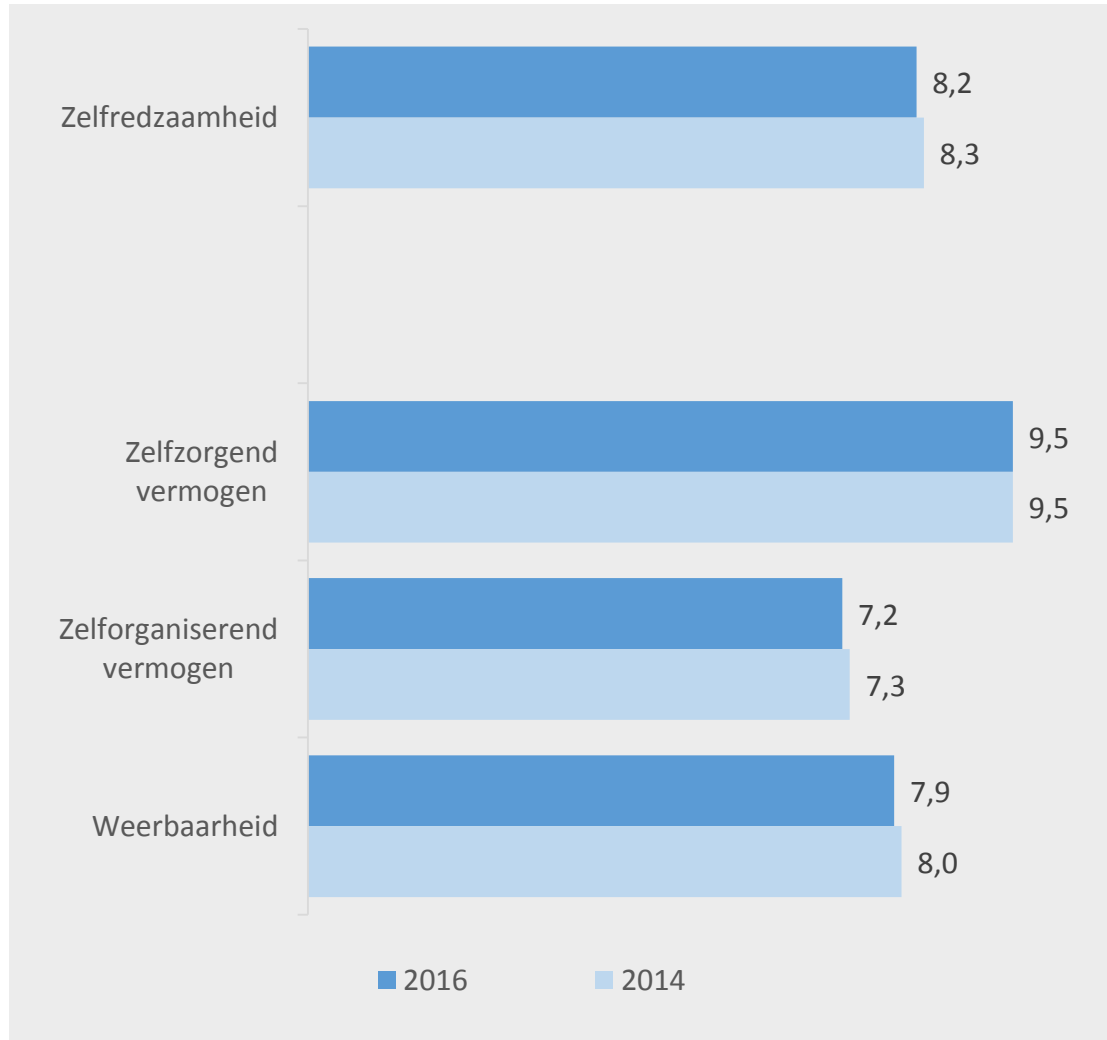
De score voor sociale kracht in de gemeente Houten in 2016 is 7,6

Op basis van de scores op de zeven indicatoren is een totaalscore berekend voor de sociale kracht in Houten. In 2016 is de score voor sociale kracht 7,6. Dit is ongeveer gelijk aan 2014 (7,5).

Per onderliggende indicator varieert de score in 2016 van 5,9 (collectieve zelfredzaamheid) tot iets boven de 8 voor de beperkte mate van eenzaamheid (8,2), zelfredzaamheid (8,2) en participatie (8,1). De afwijking ten opzichte van 2014 is klein. Let wel: de indicatoren zijn berekende, samengestelde waarden op een schaal van 0 tot 10., het zijn géén rapportcijfers. De scores lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter de situatie.

In het rapport wordt ingezoomd op de verschillende indicatoren en wordt geïllustreerd hoe de indicatoren tot stand komen. Met een kleurcodering zijn de 7 verschillende indicatoren en de vragen die hieraan gerelateerd zijn weergegeven. De scores van de indicatoren en de achterliggende cijfers bieden aanknopingspunten om gericht maatregelen te kunnen inzetten.

Mate van zelfredzaamheid onder inwoners van de gemeente Houten. $n=603$

Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een ziekte, beperking of tegenslag. Zelfredzaamheid valt uiteen in:

- Zelfzorgend vermogen: het zichzelf kunnen redden in het dagelijkse leven (boodschappen doen, bewegen e.d.)
- Zelforganiserend vermogen: het terug kunnen vallen op anderen
- Weerbaarheid: om kunnen gaan met veranderingen

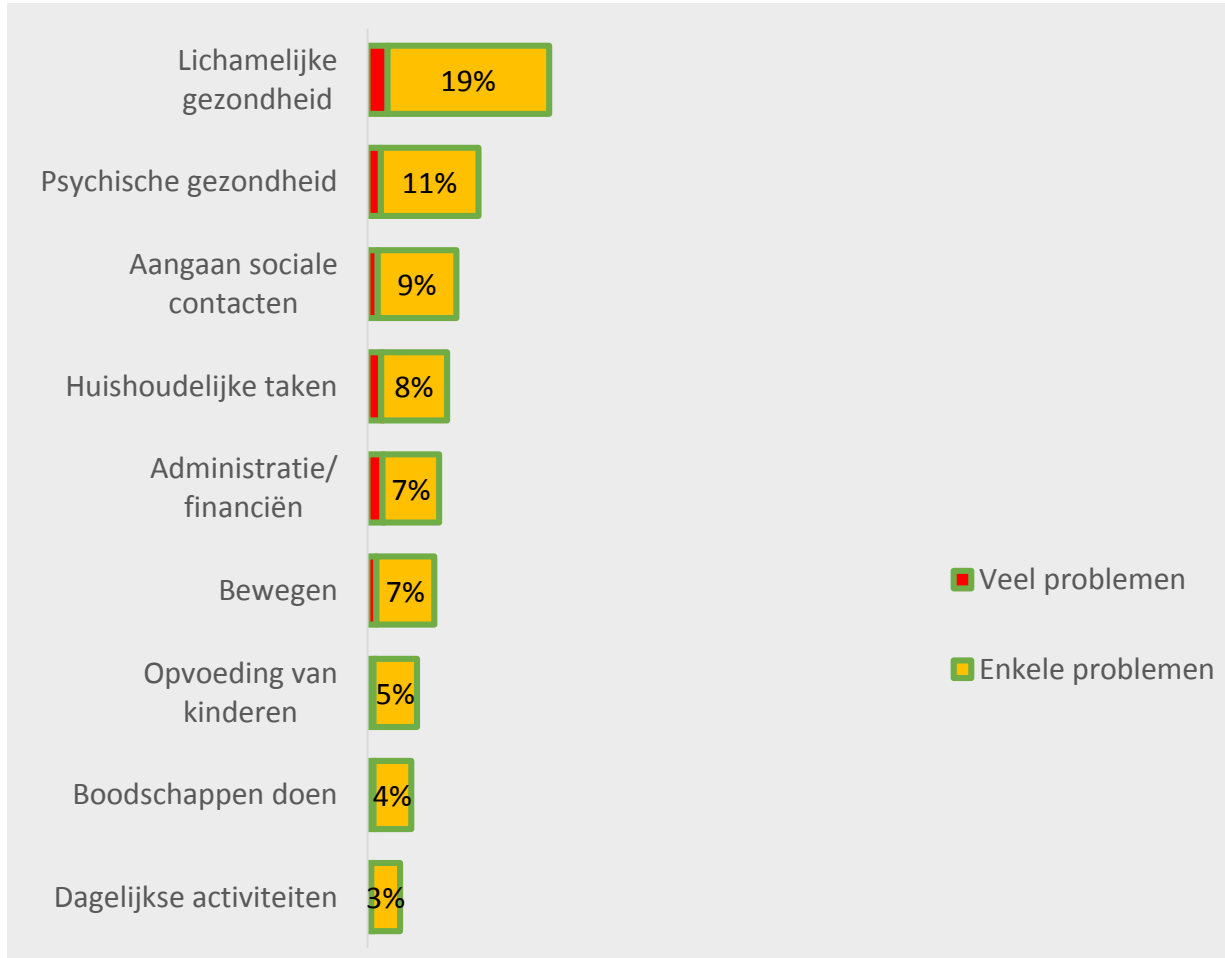
Hiervoor zijn op basis van vragen scores berekend die samen de score voor de pijler 'zelfredzaamheid' vormen.

De score voor zelfredzaamheid in Houten is 8,2. Deze is een fractie lager dan die van 2014 (8,3). De score wordt bepaald door de relatief hoge score voor zelfzorgend vermogen (9,5) en de iets lagere scores voor zelf-organiserend vermogen (7,2) en weerbaarheid (7,9).

Ouderen (65+), alleenstaanden, alleenstaande ouders en lager opgeleiden scoren op alle aspecten ongeveer een half punt lager dan gemiddeld. De totaalscore komt daarmee voor deze groepen ook lager uit (veelal tussen 7,5 en 8,0). Alleenstaande ouders scoren met een 7,2 het laagst, met name omdat ze minder kunnen terugvallen op anderen (6,2) en minder dan gemiddeld weerbaar zijn tegen veranderingen (7,1).

Zelfzorgend vermogen

Eén op de vijf inwoners kan zich niet goed redden als het gaat om de lichamelijke gezondheid

Mate waarin inwoners problemen ondervinden bij dagelijkse activiteiten. *n=344-690 (excl. n.v.t.)*

Om de zelfredzaamheid van mensen te meten is een aantal aspecten voorgelegd met de vraag of men hiermee in het dagelijkse leven problemen ondervindt. Voor vrijwel alle aspecten geldt dat het aantal problemen bij de meeste bewoners beperkt is.

Eén op de vijf bewoners (21%) heeft echter wel veel of enkele problemen met hun lichamelijke gezondheid: 2% heeft veel problemen en kan zich slecht redden. 19% heeft enkele problemen en kan zich redelijk redden. Daarnaast heeft meer dan één op de tien inwoners enkele tot veel problemen met de psychische gezondheid (13%) of met het aangaan van sociale contacten (10%).

De ervaren problemen met betrekking tot de gezondheid en dagelijkse activiteiten zijn in 2016 vrijwel gelijk aan 2014.

Ouderen en dan met name alleenstaanden hebben vaker dan gemiddeld problemen in het dagelijks leven dan gemiddeld, met name als het gaat om bewegen, lichamelijke gezondheid, huishoudelijke taken, boodschappen doen en het aangaan van sociale contacten. Jongeren hebben vaker dan gemiddeld problemen met de financiën.

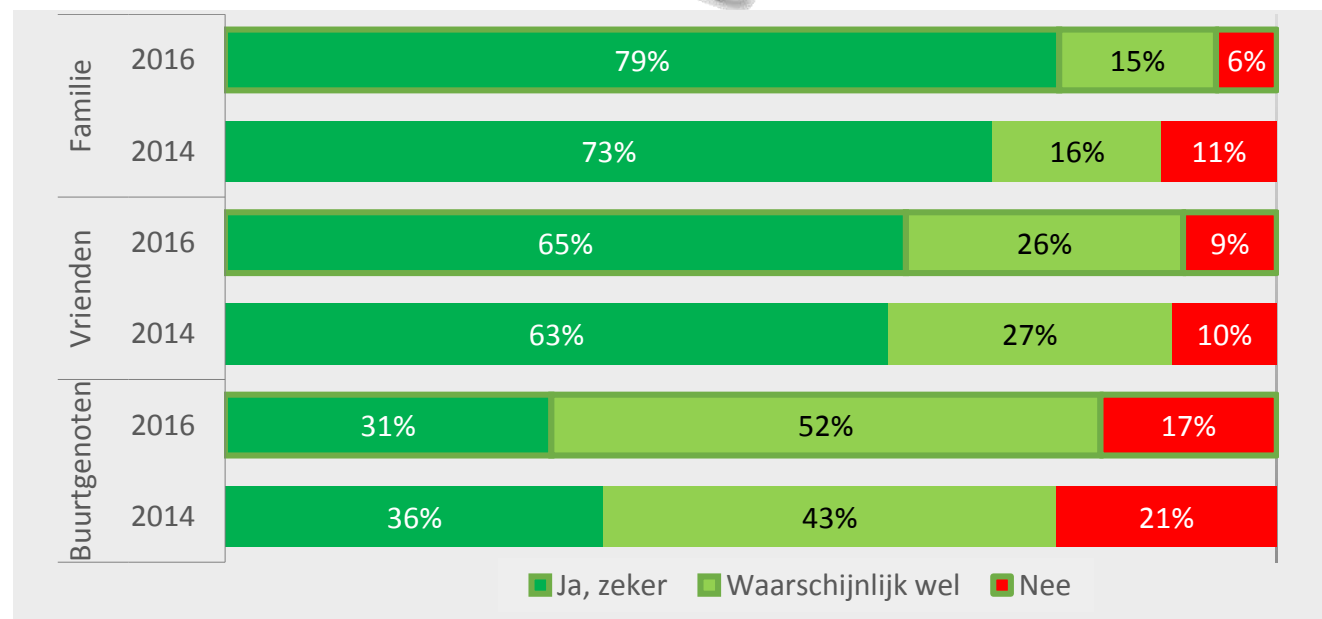
Zelforganiserend vermogen

De meeste bewoners kunnen als men hulp of zorg nodig heeft terecht bij vrienden, familie en/of buurtgenoten

De meeste mensen kunnen, als men hulp of zorg nodig heeft, terugvallen op familie (94% zeker of waarschijnlijk), vrienden (91%) en/of in mindere mate ook op buurtbewoners (83%). De mensen die niet weten of zij terug kunnen vallen op familie (2%), vrienden (3%) of buurtgenoten (13%), zijn buiten beschouwing gelaten.

Het percentage inwoners dat zeker kan terugvallen op inwoners uit de buurt is lager dan in 2014. Daardoor is de score voor het zelforganiserend vermogen ook wat lager. Aan de andere kant kunnen meer mensen terugvallen op familie dan in 2014.

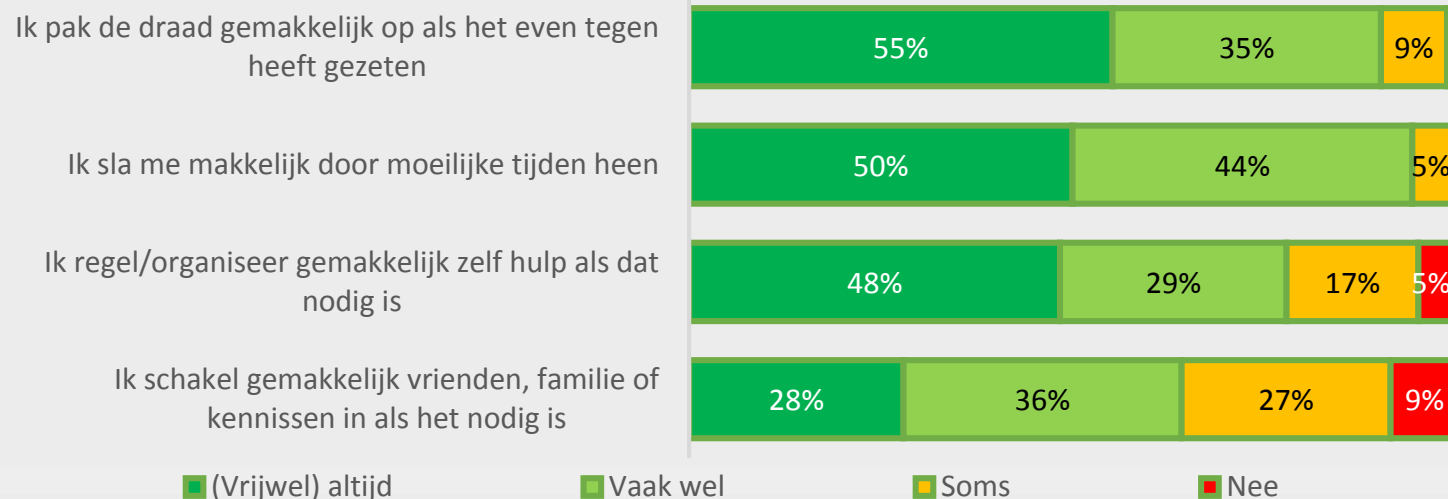
Ongeveer 2% van alle inwoners heeft niemand om op terug te vallen (niet op familie, niet op vrienden én niet op buurtgenoten). Onder de mensen die problemen ervaren in het dagelijks leven (met o.a. boodschappen doen, huishoudelijke taken, administratie, bewegen, dagelijkse activiteiten, opvoeding van kinderen, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en sociale contacten) is dat aandeel hoger: 7%.

Mate waarin inwoners denken terug te kunnen vallen op hun omgeving. $n=618-699$

Weerbaarheid

Negen op de tien inwoners slaan zich gemakkelijk door moeilijke tijden heen en pakken de draad op als het tegenzit

Mate waarin inwoners van de gemeente Houten weerbaar zijn. *n=710*

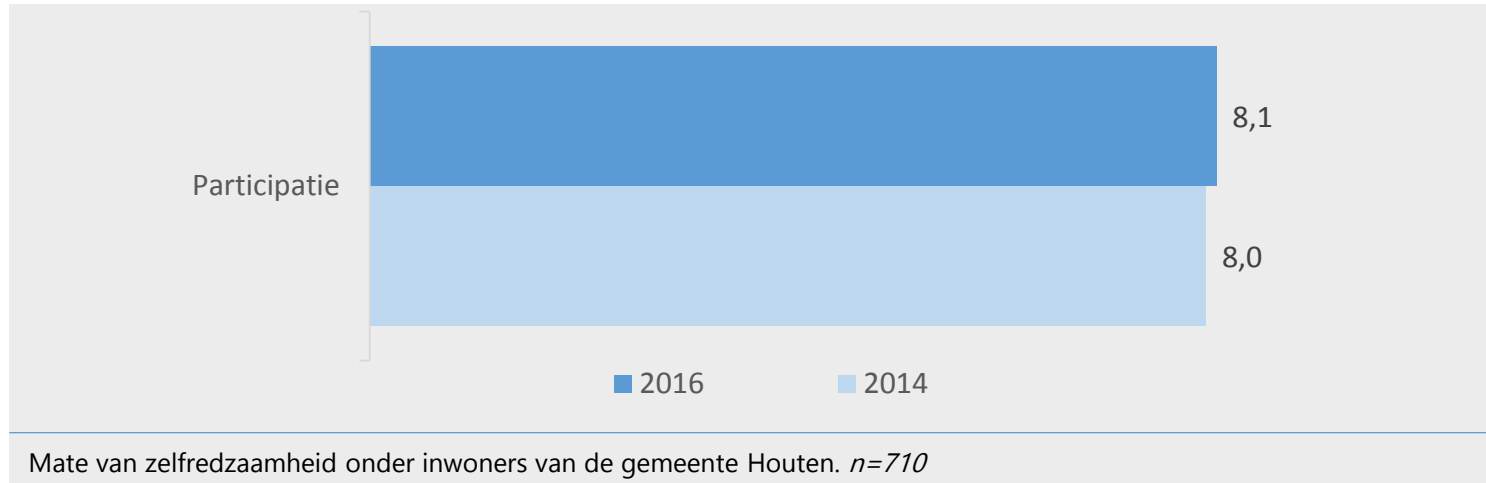

Mate waarin de inwoners van de gemeente Houten weerbaar zijn. *n=710*

Als gekeken wordt naar de vragen die de score voor weerbaarheid bepalen komt naar voren dat negen op de tien inwoners zich over het algemeen gemakkelijk door moeilijke tijden heen slaan en de draad gemakkelijk weer oppakken als het even tegen zit. Dit is ongeveer gelijk aan 2014.

Hulp organiseren is echter niet altijd gemakkelijk. Eén op de vijf inwoners vindt het vaak (5%) of soms (17%) lastig om zelf hulp te regelen. Voor één op de drie inwoners (36%) is het vaak (9%) of soms (27%) moeilijk om familie, vrienden of kennissen in te schakelen.

Circa de helft van de inwoners kan goed omgaan met veranderingen (47%) of als iets tegenzit of onduidelijk is (54%). Ongeveer 15% heeft echter wel vaak of bijna altijd moeite met deze situaties. Ook deze cijfers komen overeen met die van 2014.

Participatie heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het hebben van betaald werk, het volgen van een opleiding, het verrichten van mantelzorg of vrijwilligerswerk en/of deelname aan het verenigingsleven.

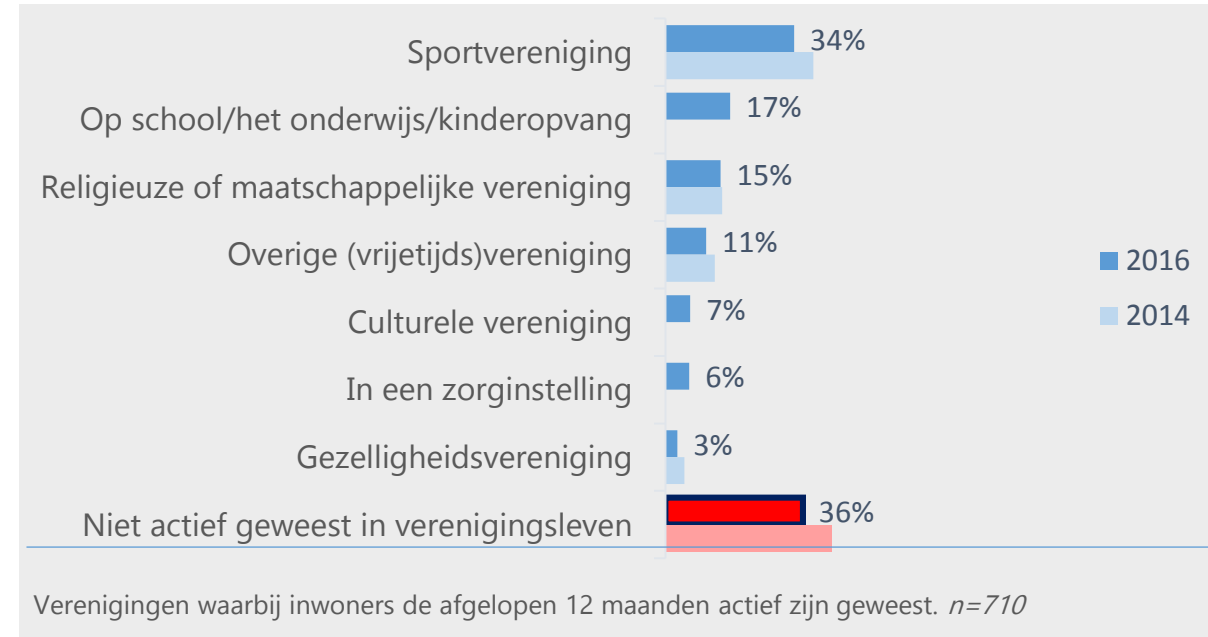
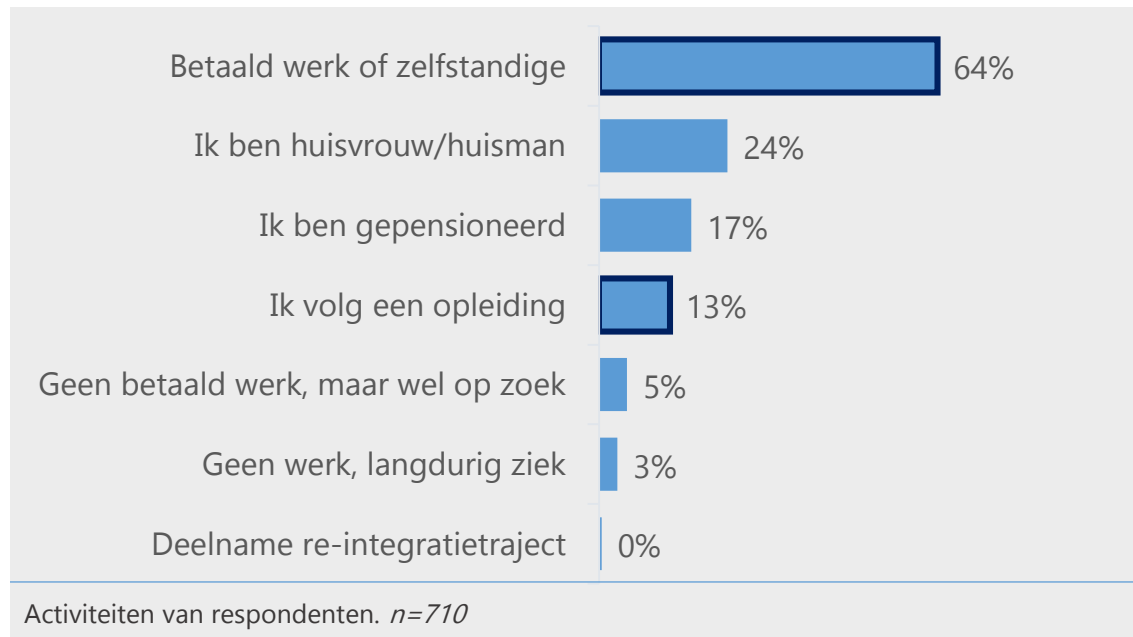
Omgerekend komt de score van participatie in Houten op 8,1. Dit is ongeveer gelijk aan de score in 2014. Daarbij moet worden aangetekend dat de berekening van deze score in 2016 anders tot stand is gekomen. Bij de interpretatie moet hiermee rekening worden gehouden. De score komt met name tot stand door het relatief hoge aandeel werkenden (64%).

De indicator voor participatie is significant hoger onder Houtenaren tussen 30 en 50 jaar (9,4) en hoger opgeleiden (8,8) en blijft achter bij het gemiddelde onder alleenstaanden (6,7), lager opgeleiden (6,0) en met name onder 65-plussers (4,2). Ook is er een significant verband tussen de mate van zelfredzaamheid en participatie: hoe hoger de indicator voor zelfredzaamheid, hoe groter de kans op een hogere score bij participatie.

Mate van participatie (1)

Bijna twee derde van de inwoners heeft betaald werk en bijna twee derde is actief in het verenigingsleven

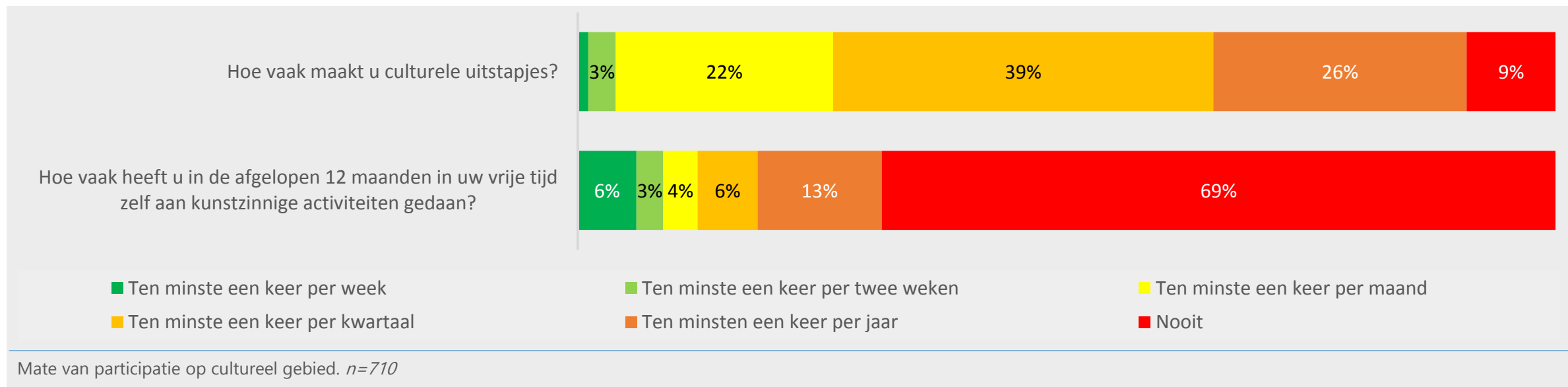
Bijna twee op de drie respondenten (64%) hebben betaald werk, ongeveer een kwart (24%) is huisvrouw/huisman en één op de zes (17%) is met pensioen.

Twee op de drie inwoners (64%) zijn actief in het verenigingsleven, als actief lid en/of als vrijwilliger. Men is vooral actief in sportverenigingen: één op de drie inwoners (34%) is hierin actief (geweest). De top drie wordt gecompleteerd door taken in het onderwijs (17%) en activiteiten bij religieuze of maatschappelijke verenigingen (15%). In 2014 was de sportvereniging ook koploper (39%), de tweede plaats werd ingenomen door religieuze of maatschappelijke verenigingen (15%). De vraagstelling is enigszins gewijzigd, waardoor een exacte vergelijking over het totaal met 2014 niet mogelijk is.

Mate van participatie (2)

Een kwart van de inwoners heeft maandelijks een cultureel uitstapje

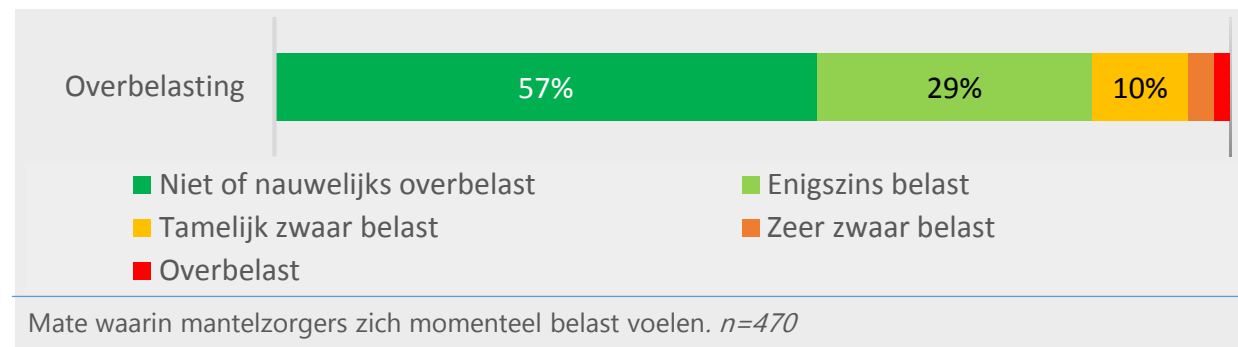
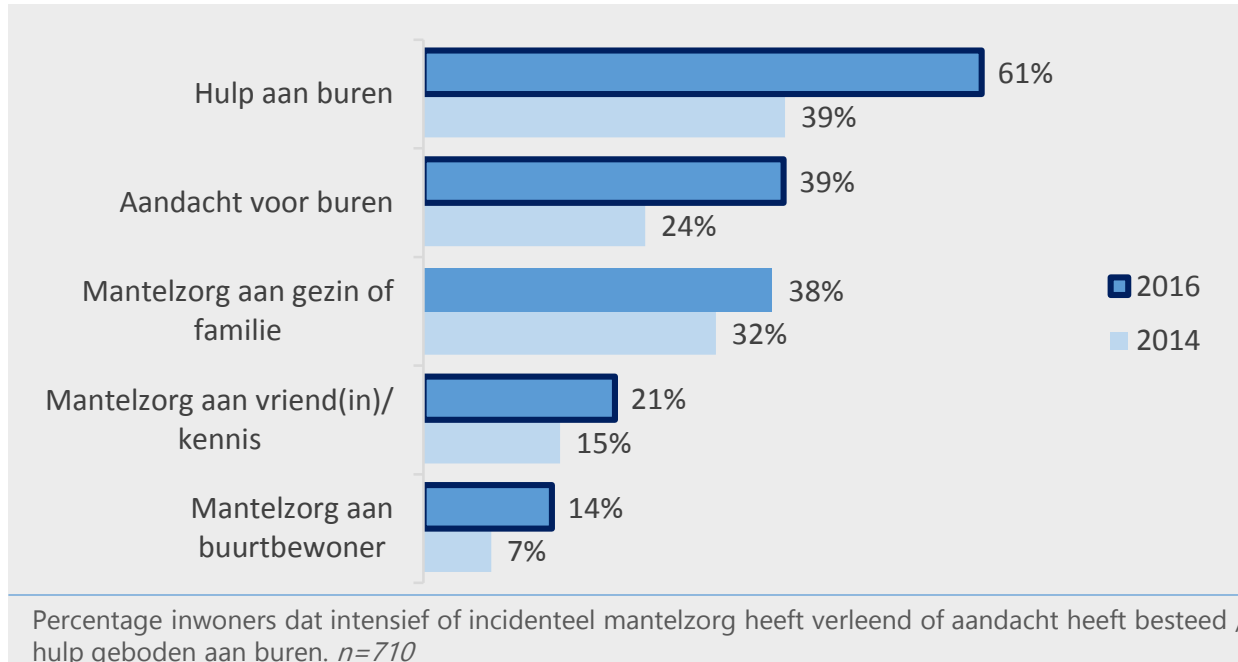

Een kwart van de inwoners van de gemeente Houten (26%) maakt ten minste een keer per maand culturele uitstapjes, waarbij gedacht kan worden aan het bezoeken van een toneel- of dansvoorstelling, film, concert, museum, etc. Bijna één op de tien inwoners (9%) doet dit echter nooit.

Ruim één op de tien inwoners (13%) doet ten minste één keer per maand aan kunstzinnige activiteiten in georganiseerd verband, bijvoorbeeld als lid van een vereniging of door het volgen van een cursus. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten op het gebied van toneel, dans, film/fotografie, muziek, beeldende kunst, etc. Ruim twee op de drie inwoners (69%) doen dit nooit.

Mantelzorg en burenhulp

Eén op de vijf inwoners is intensief mantelzorger

Drie op de vijf inwoners (61%) hebben het afgelopen jaar buren geholpen en twee op de vijf bewoners (39%) hebben aandacht gehad voor buren in een zorgwekkende situatie.

Eén op de vijf inwoners (19%) heeft het afgelopen jaar intensieve mantelzorg verleend aan een gezinslid, familielid, vriend(in) of buurtbewoner(s), een kwart (25%) incidenteel. In de meeste gevallen wordt mantelzorg verleend aan het gezin (partner, kind) of familie (38%).

Vergeleken met 2014 hebben meer mensen zich ingezet voor anderen. Dat geldt zowel voor mantelzorg als voor hulp aan of aandacht voor buurtbewoners.

Ruim de helft van de mantelzorgers (57%) vindt de mantelzorg niet of nauwelijks belastend, bijna een derde (29%) vindt dit enigszins belastend. Een klein percentage mantelzorgers ervaart de mantelzorg als zeer zwaar belastend (3%) of voelt zich hierdoor overbelast (2%). In vergelijking met 2014 zijn de mantelzorgers significant minder belast. Minder dan de helft van de inwoners (46%) gaf in 2014 aan niet of nauwelijks belast te zijn.

Vrijwilligerswerk

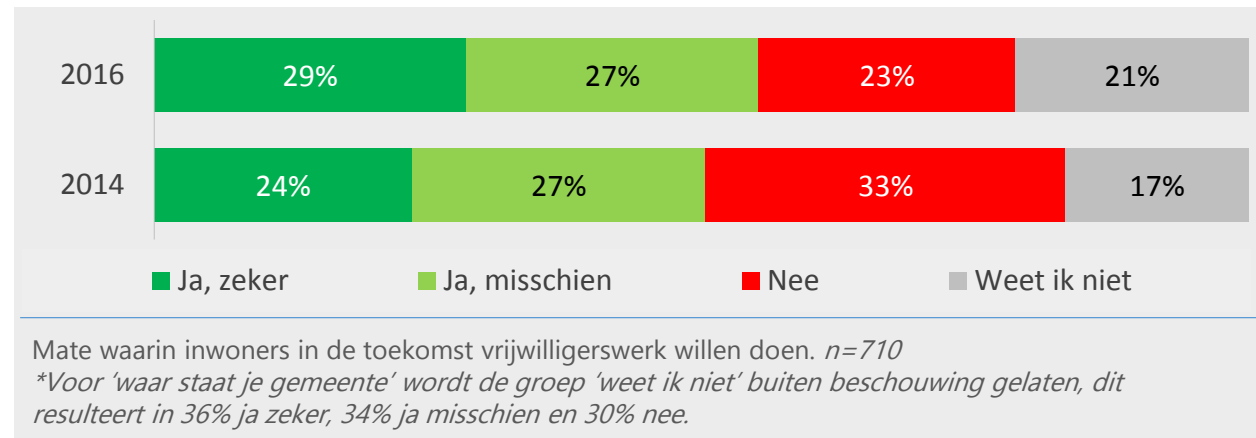
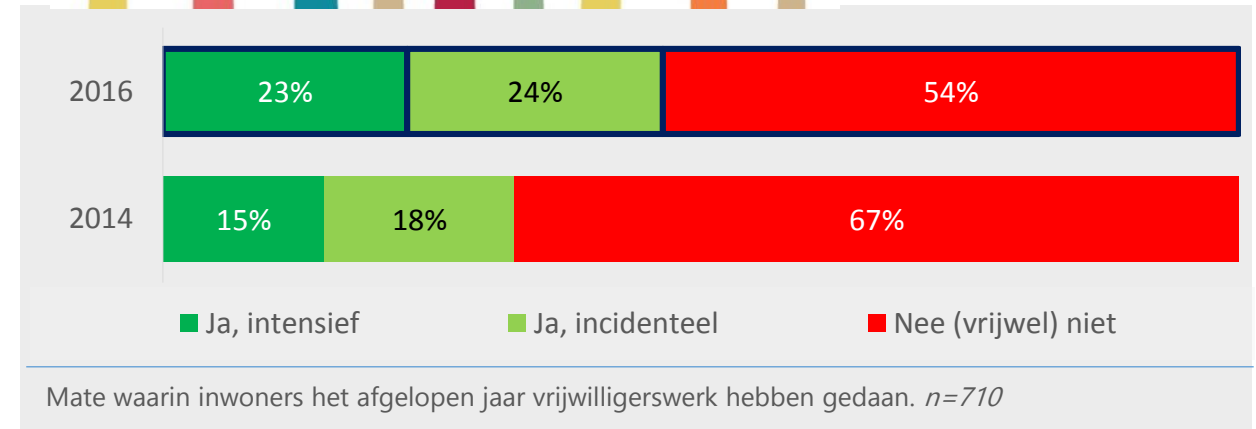
Bijna de helft van de inwoners doet vrijwilligerswerk

Bijna de helft (46%) van de inwoners van Houten doet momenteel vrijwilligerswerk, waarvan de helft (23%) intensief. Dat is meer dan in 2014, toen 33% aangaf vrijwilligerswerk te doen, waarvan 15% intensief. Daarbij moet wel worden aangetekend dat in 2016 in de vragenlijst een toelichting is gegeven wat onder vrijwilligerswerk wordt verstaan, in 2014 was die toelichting er niet. Dat kan van invloed zijn geweest op het beantwoorden van de vraag.

In lijn hiermee is ook de potentiële vrijwillige inzet in 2016 groter dan in 2014. Ruim een kwart (29%) is van plan om in de toekomst zeker vrijwilligerswerk te (blijven) doen en een vergelijkbaar aandeel (27%) wil dit misschien. Bijna een kwart (23%) geeft echter aan in de toekomst geen vrijwilligerswerk te willen doen en één op de vijf inwoners (21%) weet dit (nog) niet.

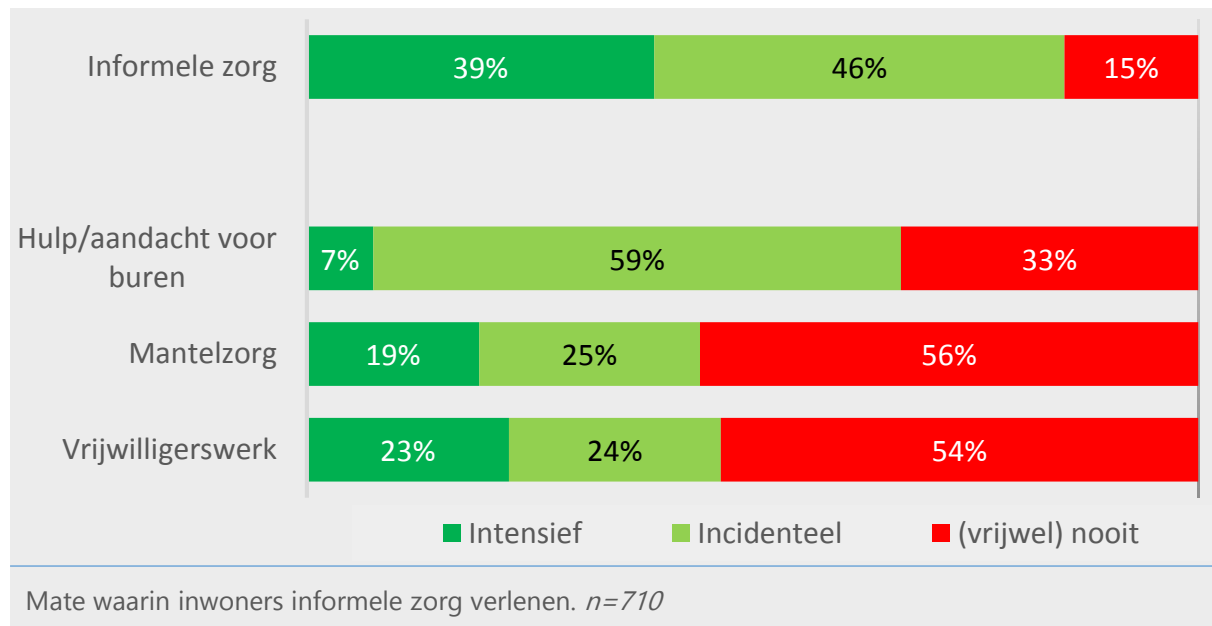
In 2014 gaf een kwart van de inwoners (24%) aan zeker vrijwilligerswerk in de toekomst te willen doen, gaf 27% aan dit misschien te willen doen en een derde (33%) wilde dit zeker niet doen.

Informele zorg: de vrijwillige inzet samengenomen

Meer dan vier op de vijf inwoners verlenen informele zorg

Als wordt gekeken naar inwoners die vrijwilligerswerk doen, mantelzorg geven aan familie, vrienden of buurtbewoners en/of hulp verlenen aan of aandacht hebben voor buren, dan zijn meer dan vier op de vijf inwoners (85%) op één of andere manier actief betrokken bij wat we noemen 'informele zorg', waarvan meer dan een derde (39%) intensief.

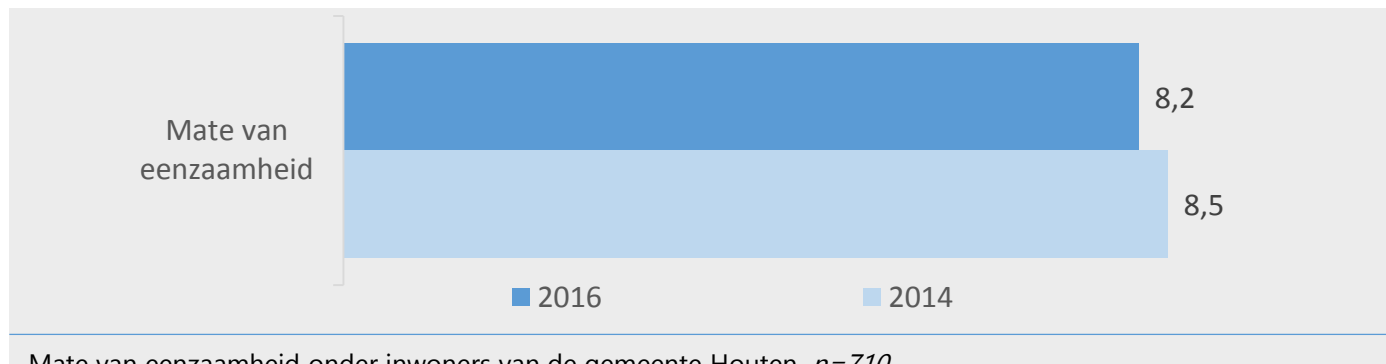
Het percentage mensen die hulp of aandacht geven aan buren is iets groter dan het aandeel mantelzorgers en vrijwilligers, maar de intensiteit daarvan is lager.

Vergeleken met 2014 geven meer mensen (intensief en incidenteel) mantelzorg en ook het aandeel vrijwilligers (intensief en incidenteel) is toegenomen. Bij het laatste moet worden opgemerkt dat de vraagstelling en toelichting licht zijn veranderd.

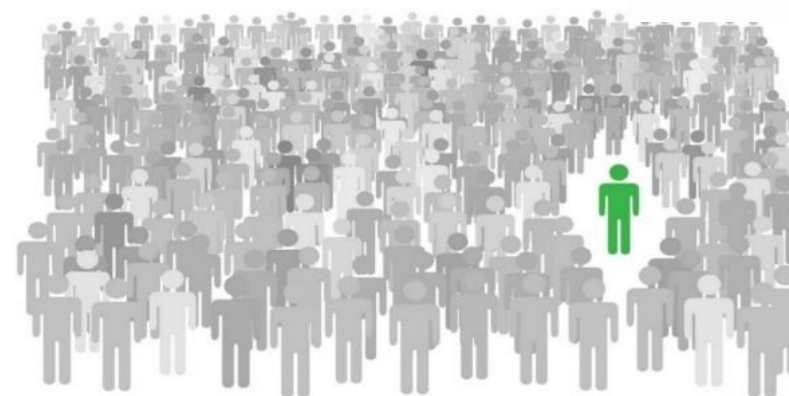

Mate van eenzaamheid

Mate van eenzaamheid onder inwoners van de gemeente Houten. $n=710$

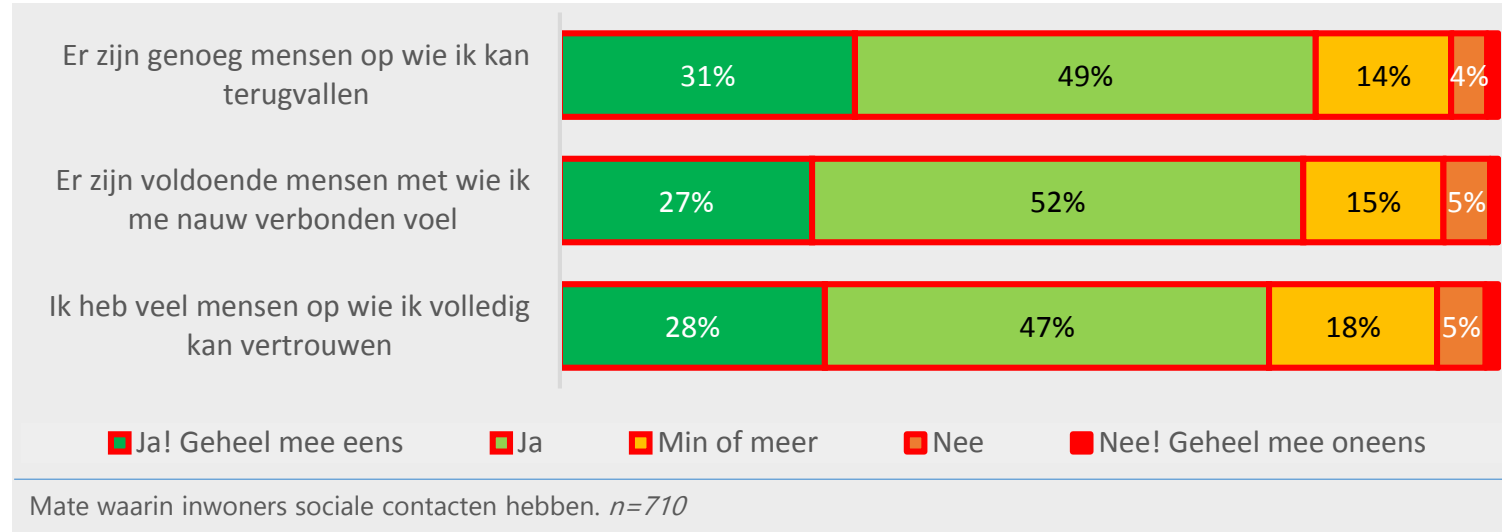
De pijler 'mate van' eenzaamheid heeft betrekking op de mate waarin mensen terug kunnen vallen op anderen, zich met anderen verbonden voelen, en de mate waarin zij zich alleen voelen. Op basis van het model van Giersveld De Jong is een aantal beproefde stellingen voorgelegd, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen en is een score berekend. De score op mate van eenzaamheid loopt van 'slecht' naar 'goed', dus: hoe hoger de waarde, des te minder sprake is van eenzaamheid.

De gemiddelde score voor de mate van eenzaamheid in de gemeente Houten is 8,2. De score is wat lager dan vorig jaar (8,5), dit houdt in dat het aandeel inwoners dat zich eenzaam voelt wat hoger is.

Alleenstaanden (score 6,8) voelen zich vaker eenzaam dan mensen met een partner of een gezin, in mindere mate geldt dit ook voor alleenstaande ouders (7,2). De invloed van leeftijd is beperkt, onder 65-plussers is de score gemiddeld. Het probleem gaat zich in deze leeftijdsgroep voordoen als partners wegvallen. Eenzaamheid komt onder lager opgeleiden iets vaker voor dan gemiddeld, gezien de gemiddelde score van 7,9. Een lagere mate van zelfredzaamheid vergroot de kans op eenzaamheid van mensen.

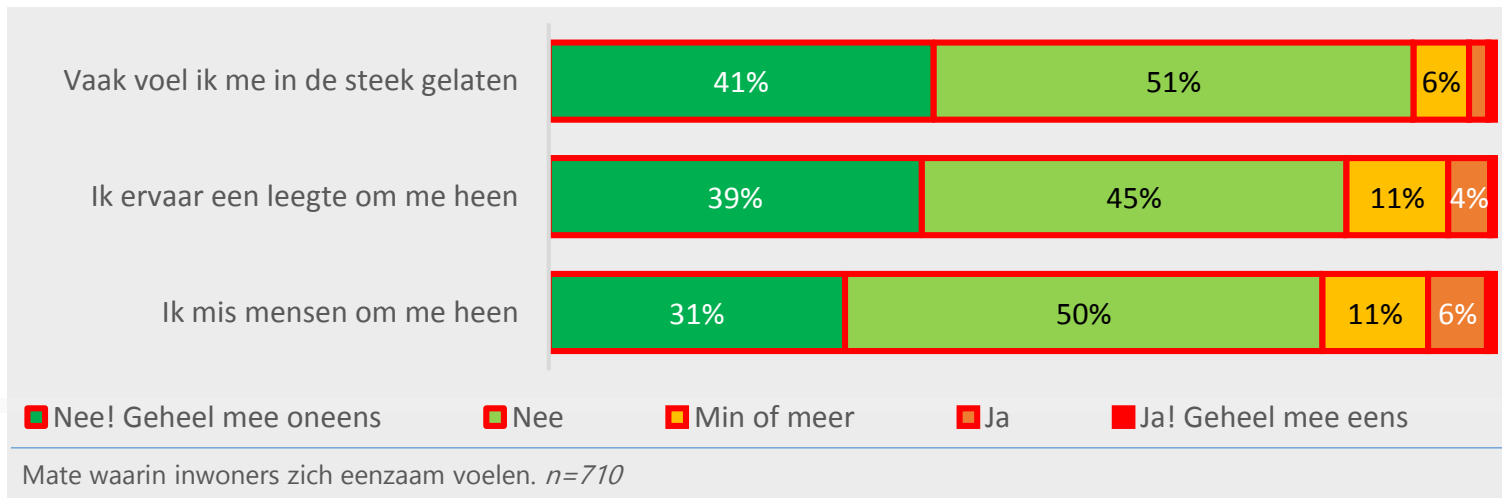
Eenzaamheid

Meer dan vier op de vijf inwoners hebben voldoende mensen om zich heen

De meeste inwoners hebben naar eigen zeggen genoeg mensen om zich heen waar zij zich mee verbonden voelen, die ze vertrouwen en waar ze op terug kunnen vallen. Circa 75% tot 80% onderschrijft de betreffende stellingen. Voor circa 5% tot 10% geldt dit echter niet. De cijfers lijken op die van 2014.

Ook geeft 80% tot 85% aan geen leegte te ervaren en geen mensen om zich heen te missen. Dat is wat minder dan in 2014. Nog eens 10% twijfelt hierover. Bij ruim 5% van de respondenten speelt dit wel. Het percentage dat zich vaak in de steek gelaten voelt is minder dan 5%.

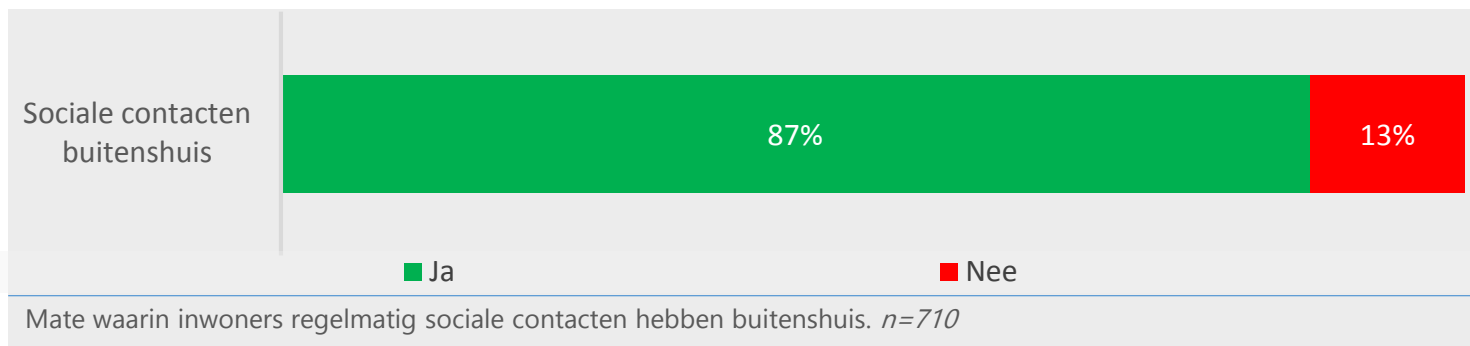

Meer dan de helft van inwoners voelt zich helemaal niet eenzaam (58%) (2014 63%), dit tegenover 7% die zich heel eenzaam voelen (2014 5%). De laatsten geven op minimaal vijf van de zes stellingen aan zich eenzaam te voelen (min of meer tot helemaal).

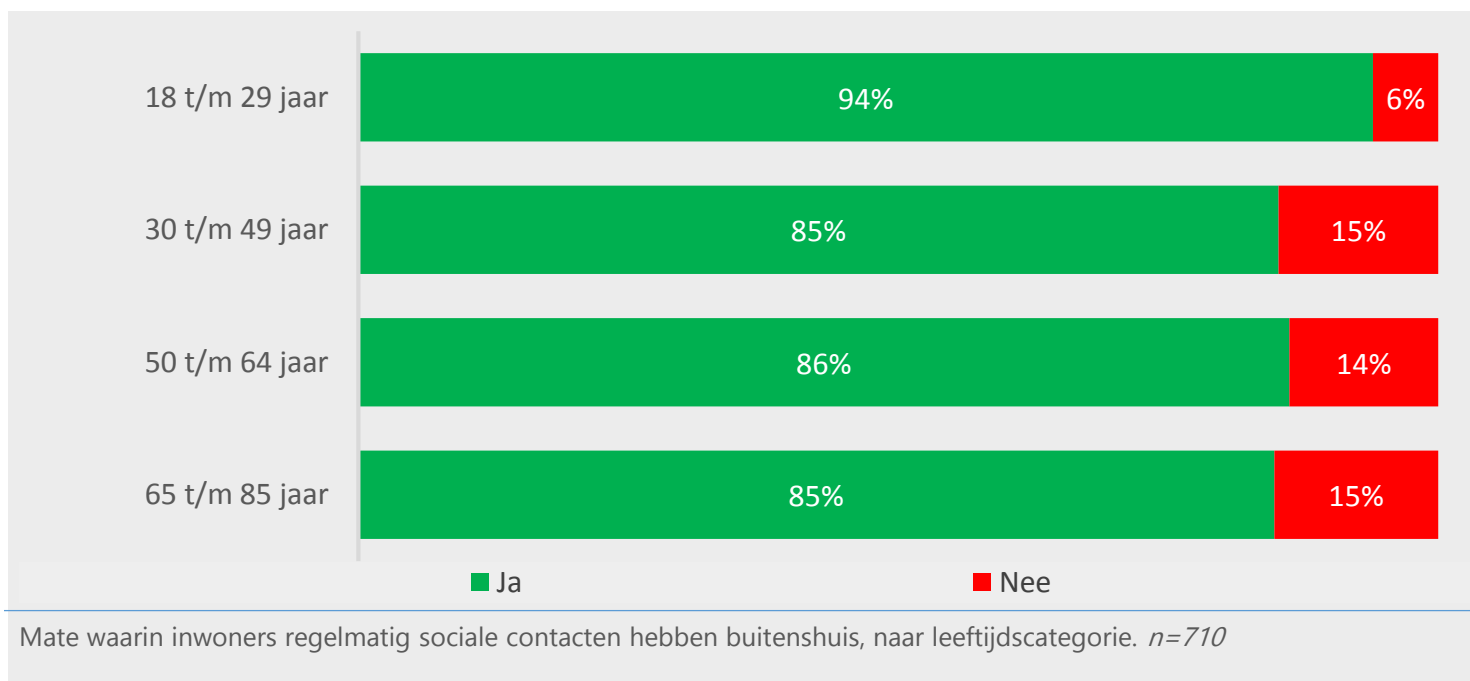

Sociale contacten buitenshuis

Het merendeel van de respondenten heeft regelmatig sociale contacten buitenshuis

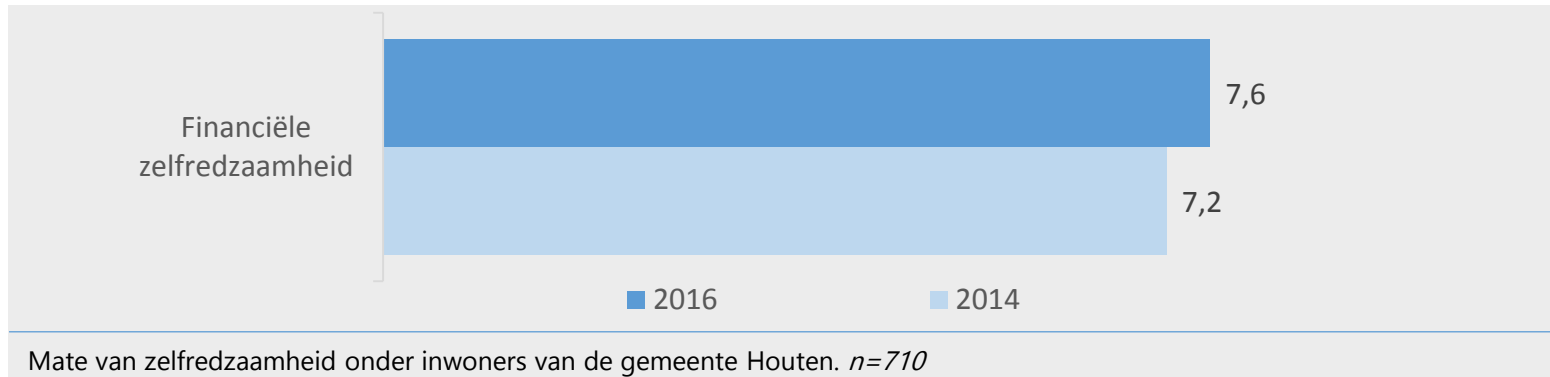
Bijna negen op de tien respondenten (87%) hebben regelmatig sociale contacten buitenshuis. Dit kan gaan om afspreken met vrienden of buren, uitstapjes, oppassen, cursussen volgen voor ontspanning en dergelijke. Iets meer dan één op de tien (13%) inwoners heeft minder dan één keer per week sociale contacten buitenshuis.

Jongeren hebben vaker sociale contacten buitenshuis (94%) dan gemiddeld. Bij de overige leeftijdsgroepen zijn de percentages nagenoeg gelijk aan elkaar. In alle leeftijdsgroepen heeft ongeveer 15% minder dan één keer per week sociale contacten buitenshuis.

Financiële zelfredzaamheid

De score voor financiële zelfredzaamheid van mensen zegt iets over de financiële draagkracht en -last van mensen in een buurt of wijk. Deze indicator is gebaseerd op de mate waarin inwoners kunnen rondkomen met het totale netto-inkomen van hun huishouden.

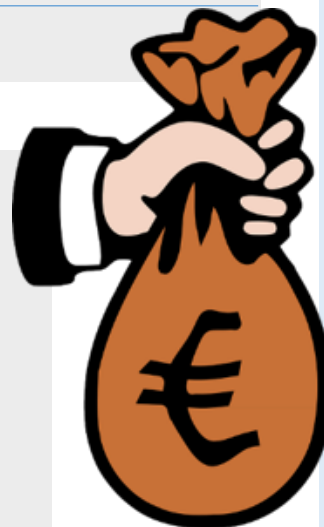
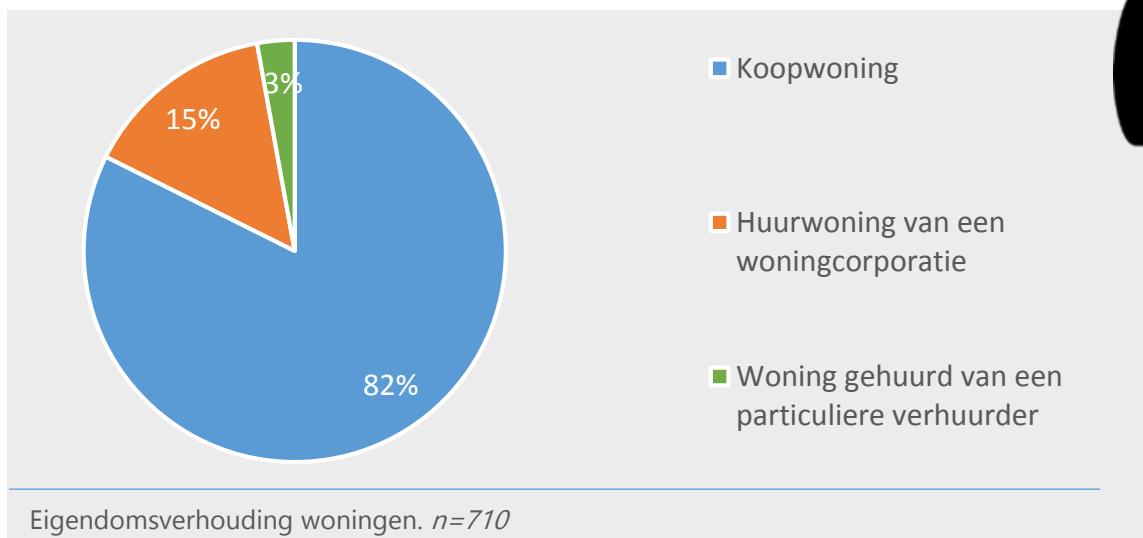
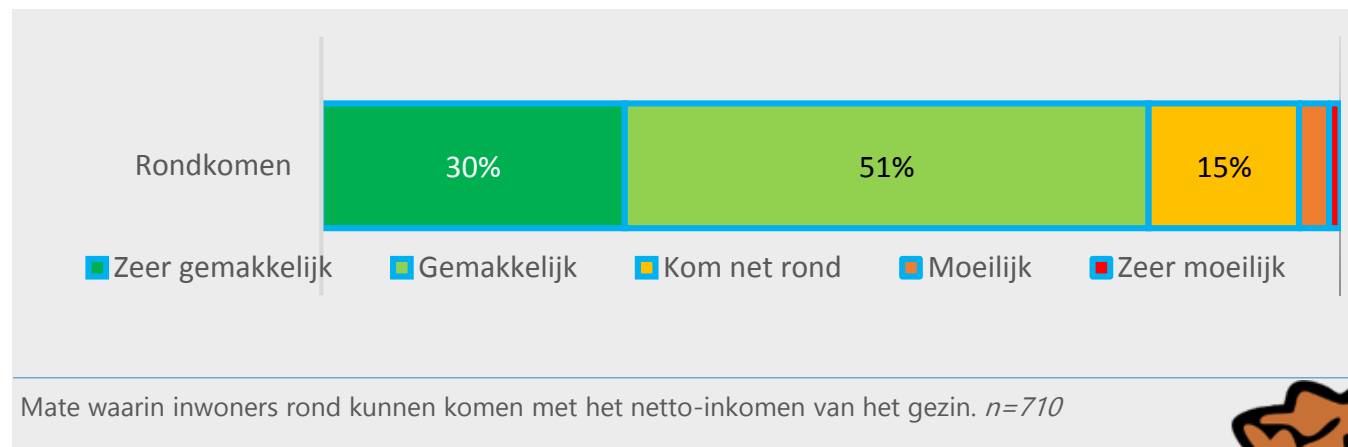
Gemiddeld scoort de gemeente Houten een 7,6 voor financiële zelfredzaamheid. Dit is hoger dan vorig jaar (7,2). Van alle respondenten geeft 4% aan (zeer) moeilijk rond te kunnen komen, in 2014 was dit 6%. Daardoor is de score voor financiële zelfredzaamheid ten opzichte van 2014 toegenomen, wat een indicatie is voor een verbetering van de situatie op dit punt in Houten.

Er is een duidelijke relatie tussen financiële zelfredzaamheid en leeftijd, huishoudenssamenstelling en opleiding. Bij mensen in de leeftijd van 30 tot 50 jaar is de score het hoogst (8,2), 50- tot 65-jarigen scoren gemiddeld en 65-plussers lager (7,1) dan gemiddeld. Duidelijker is het probleem van financiële zelfredzaamheid onder eenoudergezinnen (6,1) en alleenstaanden (6,4). Ook lager opgeleiden hebben een lagere score als het gaat om financiële zelfredzaamheid (6,8), bij middelbaar opgeleiden is de score 7,4, bij hoger opgeleiden 8,1. De scores pakken nog wat lager uit (5 tot 6) bij een combinatie van deze groepen (bijv. oudere alleenstaanden of eenoudergezinnen met een lagere opleiding). Ook is er een significante samenhang tussen financiële zelfredzaamheid en participatie, zelfredzaamheid en eenzaamheid.

Rondkomen met het inkomen en woningbezit

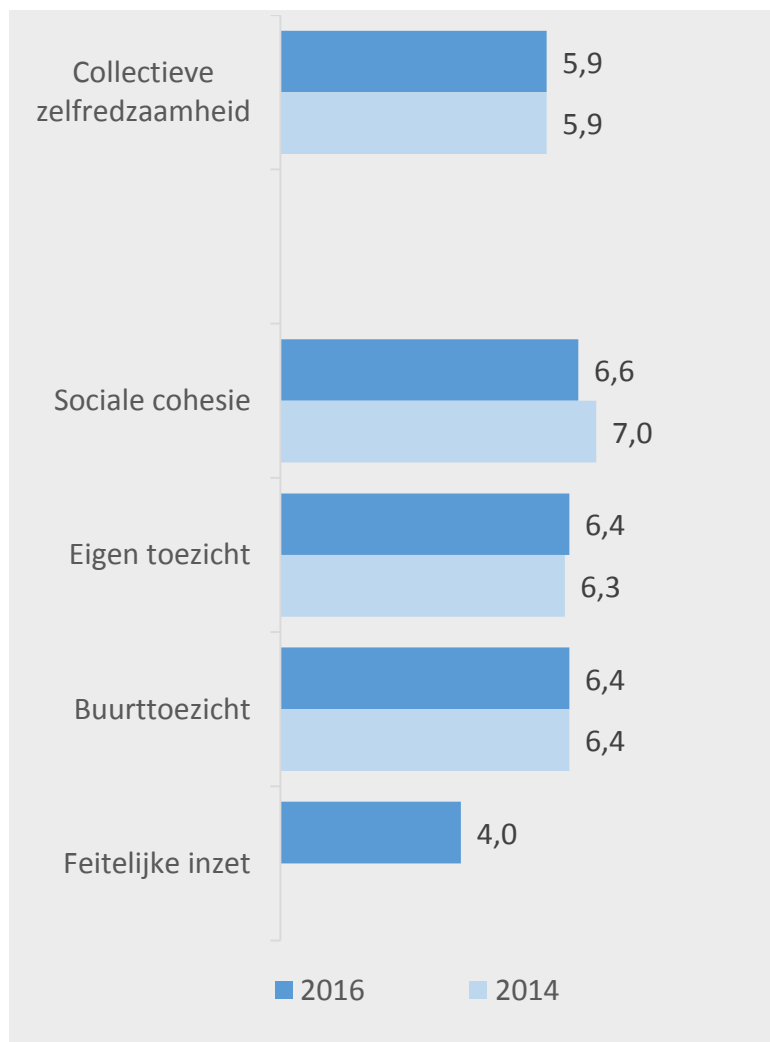
Vier op de vijf inwoners kunnen (zeer) gemakkelijk rondkomen

Meer dan vier op de vijf inwoners (81%) kunnen naar eigen oordeel gemakkelijk of zeer gemakkelijk rondkomen met hun huishoudinkomen. Circa 4% geeft aan (zeer) moeilijk te kunnen rondkomen. In 2014 kon drie kwart (77%) (zeer) gemakkelijk en 6% (zeer) moeilijk rondkomen. De situatie is dus iets gunstiger dan in 2014.

Vier van de vijf respondenten (82%) wonen in een koopwoning en bijna één op de vijf (18%) in een huurwoning, waarvan de meeste in een sociale huurwoning van een corporatie (15%). Deze cijfers komen op hoofdlijnen overeen met die van 2014. De meeste inwoners van Houten (93%) huren een woning die eigendom is van woningcorporatie Viveste.

Collectieve zelfredzaamheid

Collectieve zelfredzaamheid omschrijven we als de combinatie van samenhang in de buurt en bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Deze aspecten zijn van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval en vormen een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. De score voor collectieve zelfredzaamheid is samengesteld uit onderliggende scores:

- Sociale cohesie: betrokkenheid bij de buurt en buurtcontacten
- Sociale controle (eigen en buurttoezicht): hoe reageren inwoners zelf op voorvallen in de buurt en wat verwachten zij van buurtgenoten
- Feitelijke inzet: inzet voor de buurt het afgelopen jaar en in de toekomst

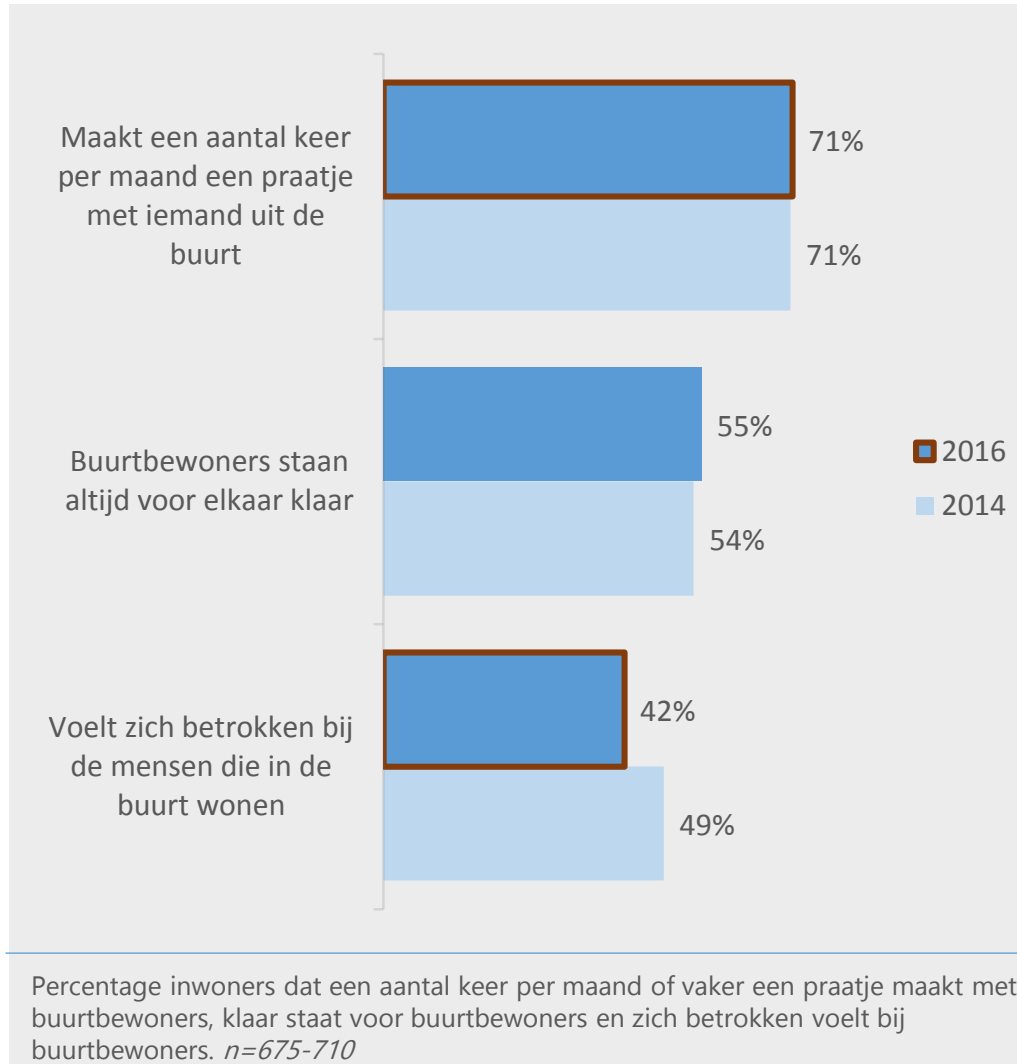
Gemiddeld is de score voor collectieve zelfredzaamheid in de gemeente Houten 5,9. Dit is gelijk aan 2014. De score voor sociale cohesie (6,6) is lager dan in 2014 (7,0), de scores voor eigen toezicht en buurttoezicht zijn (nagenoeg) gelijk gebleven. De score wordt ook bepaald door de feitelijke inzet voor de buurt. Op dit punt is de vraagstelling veranderd. Daardoor kan de score voor 2014 niet op de nieuwe manier worden berekend. Voor het berekenen van de totaalscore voor collectieve zelfredzaamheid voor 2014 is daarom feitelijke inzet op de oude manier meegenomen (3,9).

Onder jongeren tot 30 jaar (5,3), 65-plussers (5,7), alleenstaanden (5,2), eenoudergezinnen (5,3) en lager opgeleiden (5,6) is de indicatorscore voor collectieve zelfredzaamheid lager dan gemiddeld. Deze groepen scoren ook lager bij de feitelijke inzet (tussen 3,0 en 3,5) en eigen toezicht (5,5 tot 6,0). Bij sociale cohesie laten ouderen juist een betere score zien (7,0). Ook is sociale cohesie niet gerelateerd aan opleiding. De collectieve zelfredzaamheid is onder gezinnen met kinderen het grootst. Een relatie met de woontijd is er niet. Ook is er geen significant verband tussen collectieve zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid, participatie, zelfredzaamheid of financiële zelfredzaamheid.

Mate van zelfredzaamheid onder inwoners van de gemeente Houten. $n=710$

Sociale cohesie (1)

Ruim twee derde spreekt de buren meerdere keren per maand

De score voor sociale cohesie is berekend op basis van antwoorden op enkele vragen over de mate van betrokkenheid bij de buurt en contacten met buurtbewoners.

Van de inwoners van Houten voelt 42% zich betrokken bij alle of de meeste buurtbewoners. Nog eens 45% van de respondenten voelt zich bij sommige buurtbewoners wel en bij sommigen niet betrokken, 12% voelt zich bij de meeste buren niet (9%) of bij bijna niemand (3%) betrokken.

Bijna drie kwart (71%) van de respondenten maakt meer keren per maand een praatje met medebewoners. Eén op de zeven respondenten (12%) maakt slechts een aantal keren per jaar of minder vaak (3%) een praatje.

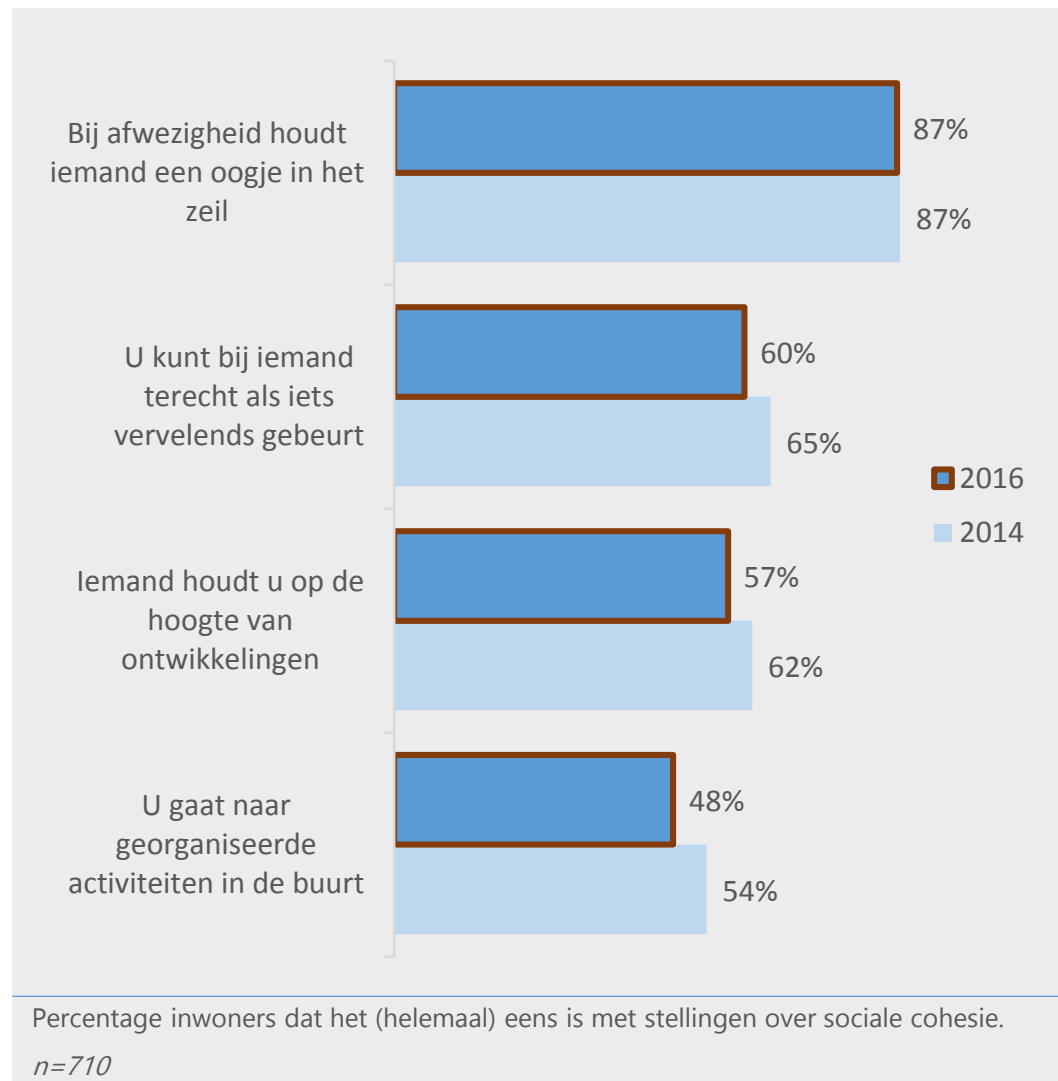
Ruim de helft van de bewoners (55%) is van mening dat buurtbewoners altijd voor elkaar klaar staan. Eén op de tien (10%) is het hier niet mee eens.

Als het gaat om het maken van een praatje met buurtbewoners en de mate waarin buurtbewoners voor elkaar klaarstaan, doet zich eigenlijk geen verschil voor met 2014. De betrokkenheid bij de mensen in de buurt is echter significant lager dan in 2014.

Sociale cohesie (2)

De meeste bewoners kunnen bij andere buurtbewoners terecht

Veruit de meeste bewoners (87%) geven aan dat men buurtbewoners meestal wel of altijd kan benaderen om een oogje in het zeil te houden als men even afwezig is, 8% denkt dat dit (meestal) niet te regelen is. Dit is onveranderd ten opzichte van 2014.

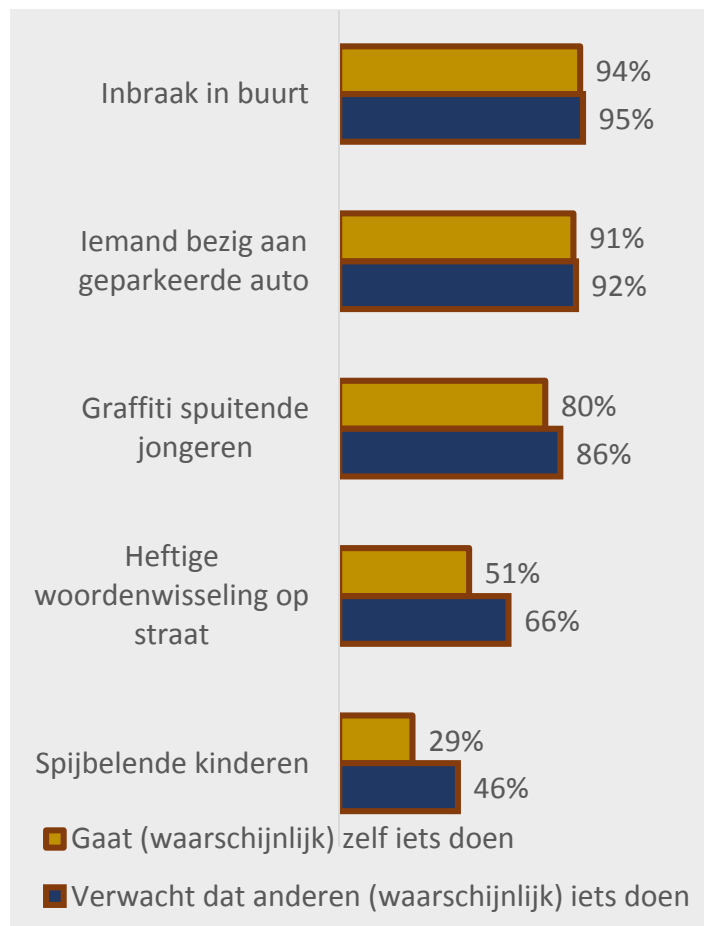
Als er iets vervelends gebeurt, zijn zes op de tien inwoners (60%) ervan overtuigd dat men bij iemand in de buurt terecht kan. Dit is iets minder dan in 2014. Eén op de vijf inwoners (21%) denkt dat men dan (meestal) niet terecht kan bij iemand in de buurt.

Ook denkt ruim de helft van de bewoners (57%) dat mensen in de buurt elkaar op de hoogte houden als er iets belangrijks gebeurt in de buurt. Ook dit is wat lager dan bij de vorige meting. Eén op de vijf inwoners (21%) gaat er juist vanuit dat men (meestal) niet op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen in de buurt.

Wanneer er iets sociaals wordt georganiseerd in de buurt, gaat bijna de helft van de inwoners (48%) hier naartoe. In 2014 gaf nog ruim de helft (54%) aan naar georganiseerde activiteiten in de buurt te gaan. Ruim een kwart van de inwoners (27%) heeft hier (meestal) geen behoefte aan.

Toezicht in de buurt

Bewoners reageren alert als men merkt dat men aan eigendommen komt

Mate waarin inwoners zelf (zeker) denken iets te doen en denken dat buurtgenoten iets zouden doen wanneer deze voorvallen bij hen in de buurt gebeuren. *n=549-697 (excl. Weet niet)*

De respondenten is een aantal voorvallen voorgelegd met de vraag hoe men zelf hierop zou reageren en hoe men denkt dat buurtbewoners reageren. Daaruit blijkt dat de reacties het sterkst zijn als het om materieel eigendom van buurtbewoners gaat. Zo geeft meer dan 90% van de mensen aan dat men (waarschijnlijk) zelf zou reageren als men merkt dat er in de buurt wordt ingebroken of als iemand bezig is aan een geparkeerde auto. Ook wordt door minstens negen op de tien een reactie van buurtbewoners verwacht. Als men ziet dat jongeren graffiti aan het spuiten zijn, reageren vier op de vijf inwoners hierop (80% doet zelf iets, 86% verwacht dat de buurtbewoners iets doen). De verschillen met de vorige meting zijn klein.

Bij het zien van een heftige woordenwisseling op straat en zeker bij het zien van spijbelende kinderen reageert men minder vaak (resp. 51% en 29% doet (waarschijnlijk) iets). Ook de verwachting dat buurtbewoners iets doen is hier aanzienlijk lager (resp. 66% en 46%), maar wel hoger dan in 2014. Destijds gaf 47% aan zelf iets te doen bij een woordenwisseling en 60% gaf aan te verwachten dat een ander iets zou doen. 18% zou zelf iets doen wanneer spijbelende kinderen in de buurt zijn, 37% verwachtte dit van buurtbewoners. Bij deze voorvallen zijn mensen wat afwachtender en gaat men er vaker vanuit dat buurtbewoners (waarschijnlijk) iets doen dan dat men zelf zou reageren.

De groep respondenten die aangeeft dat ze niet weten of zij zelf iets zouden doen (uiteenlopend van 2% bij inbraak tot 18% bij spijbelende kinderen) of dat anderen iets doen (uiteenlopend van 10% bij inbraak tot 28% bij spijbelende kinderen) is buiten beschouwing gelaten.

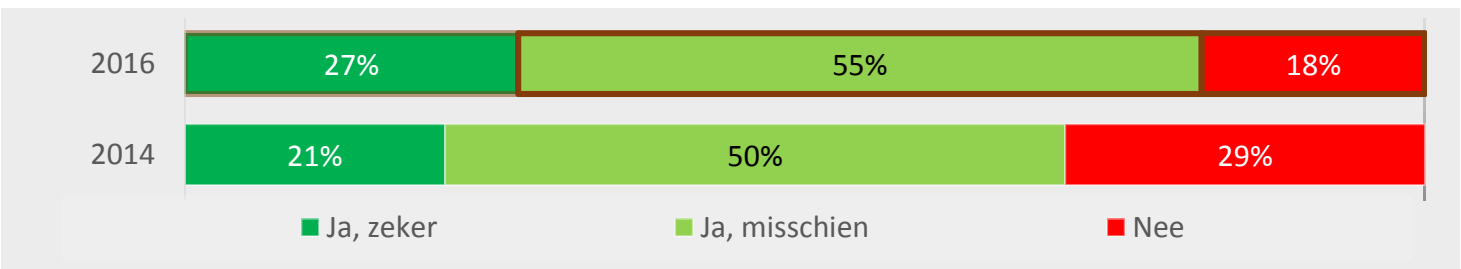

Inzet voor de buurt (1)

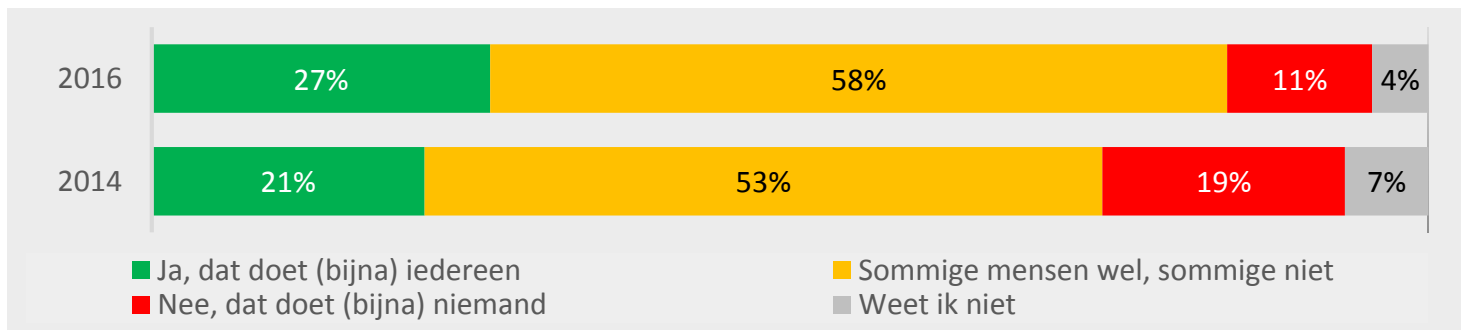
Drie op de vijf inwoners hebben zich het afgelopen jaar ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid

Mate waarin inwoners van de gemeente Houten zich het afgelopen jaar actief hebben ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. $n=710$

Mate waarin inwoners van de gemeente Houten zich in de nabije toekomst actief willen (blijven) inzetten voor de buurt. $n=571$

Mate waarin bewoners bijdragen aan een schone en nette buurt. $n=710$

Op de vraag of men zich het afgelopen jaar actief heeft ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt antwoorden drie op de vijf inwoners (61%) bevestigend. Van hen heeft 6% zich intensief ingezet.

Ruim een kwart (27%) van de inwoners wil zich ook in de toekomst (blijven) inzetten voor de buurt. Meer dan de helft (55%) twijfelt nog en wil zich misschien inzetten, 18% wil dit niet. De bereidheid om zich in te zetten is groter dan in 2014. De respondenten die het (nog) niet weten zijn buiten beschouwing gelaten (20%).

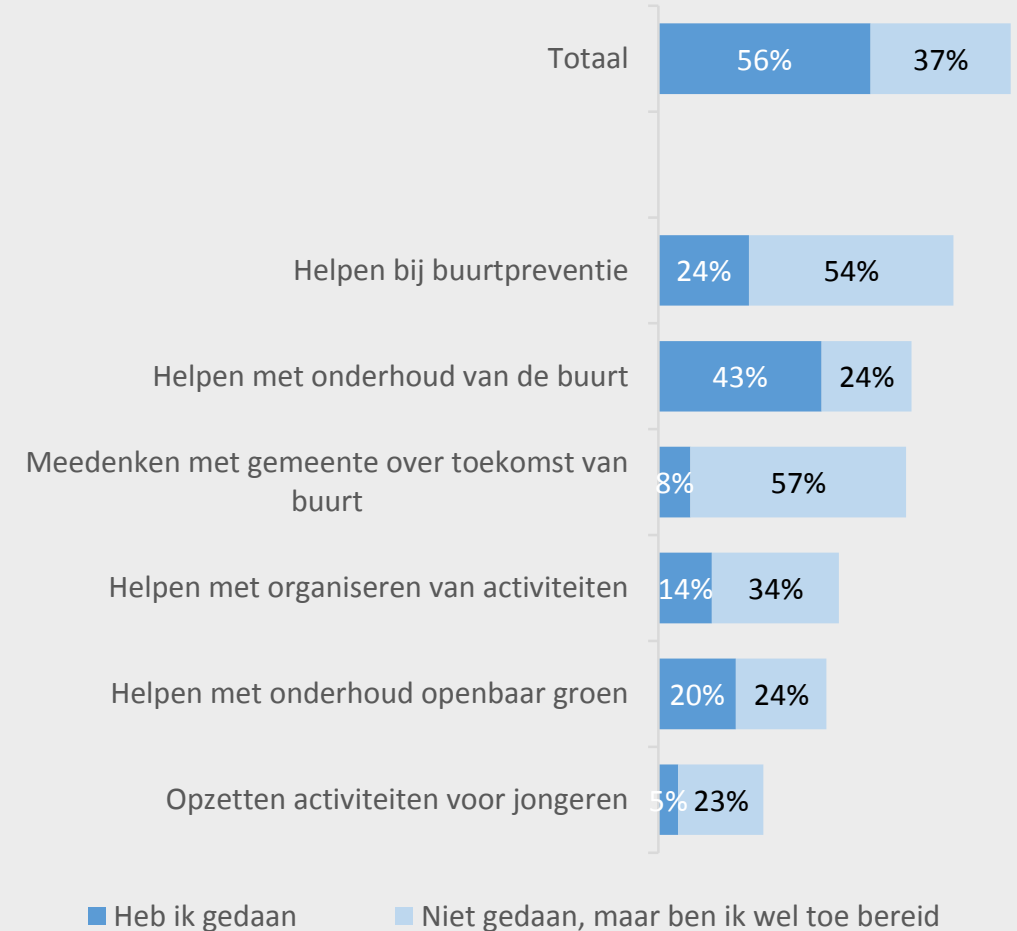
Ruim een kwart van de bewoners (27%) is van mening dat (bijna) alle bewoners bijdragen aan een schone en nette buurt, bijvoorbeeld door onkruid te verwijderen van stoepen en rommel op te ruimen op straat. In 2014 was dat nog 21%. Meer dan één op de tien inwoners (11%) is juist van mening dat (bijna) niemand bijdraagt aan een schone en nette buurt. In 2014 was dat nog 19%. Het vertrouwen in de bewoners van de buurt is op dit punt toegenomen.

Inzet voor de buurt (2)

Drie kwart van de bewoners wil zich in de toekomst zeker of misschien inzetten voor de buurt

Als een aantal verschillende mogelijkheden om zich in te zetten voor de buurt wordt getoond, is het merendeel van de bewoners (93%) genegen om één of meer bijdragen te leveren. Ruim de helft (56%) zet zich al in voor één of meer activiteiten en meer dan één derde (37%) heeft dat tot nu toe nog niet gedaan maar staat daar wel voor tenminste één van de activiteiten voor open.

De belangstelling gaat vooral uit naar het helpen bij buurtpreventie (78% doet dit al of is hiertoe bereid), het onderhoud van de buurt (67%) of meedenken over de toekomst van de buurt (65%). De respondenten die (nog) niet weten of zij iets willen doen (11%-16%), zijn buiten beschouwing gelaten. Veel mensen helpen al mee met het onderhoud van de buurt of het groen en met buurtpreventie. De potentie voor nieuwe actieve buurtgenoten zit vooral bij de buurtpreventie en het meedenken over de toekomst van de buurt. De belangstelling voor het opzetten van activiteiten voor jongeren is kleiner. De bereidheid om te helpen bij buurtpreventie, bij het onderhoud van de buurt en bij het organiseren van activiteiten is ongeveer gelijk aan 2014. De andere items zijn in 2014 niet gemeten.

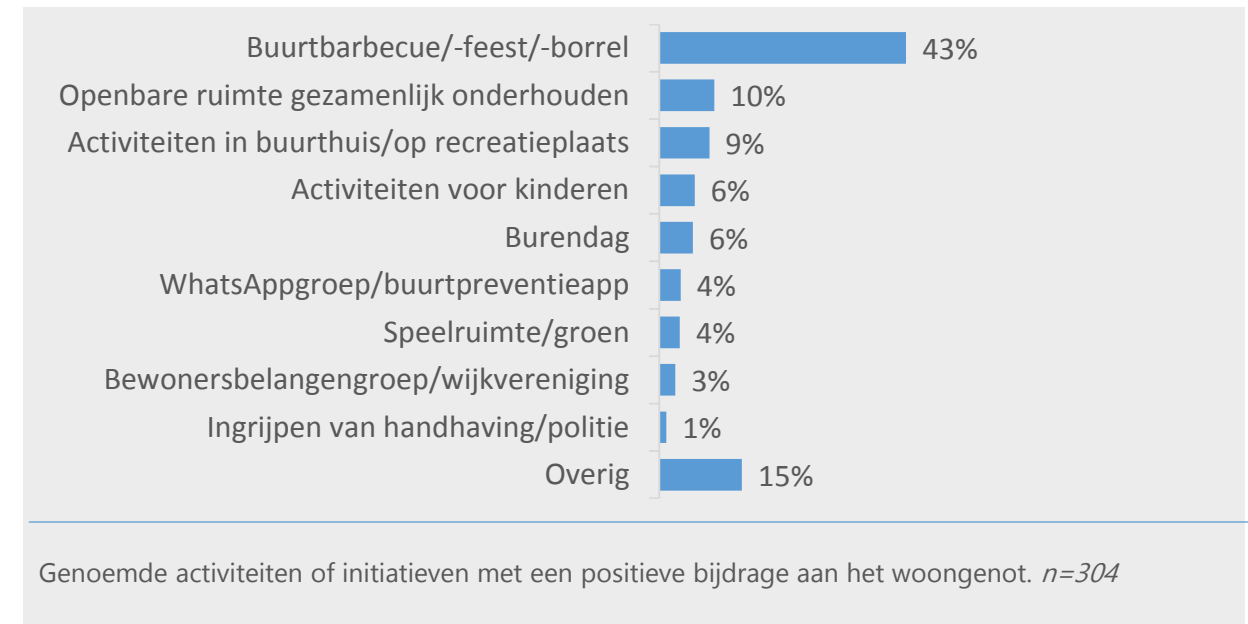
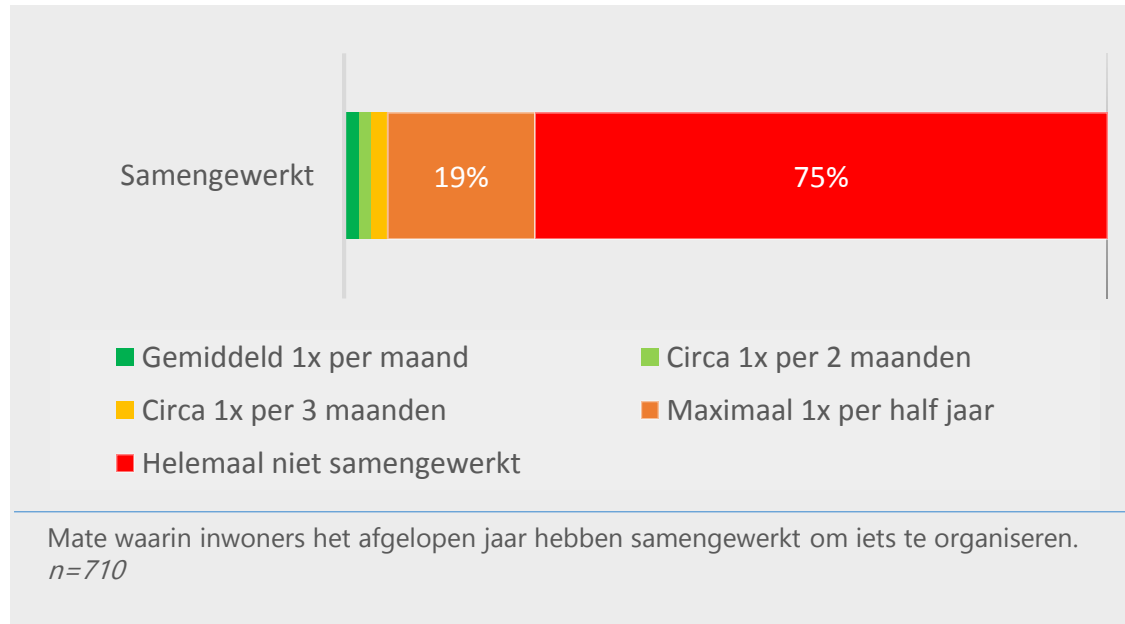

Percentage inwoners dat bereid is te helpen of geholpen heeft met activiteiten voor de buurt. *n=593-629 (excl. Weet niet)*

Inzet voor de buurt (3)

Een kwart van de bewoners heeft zich het afgelopen jaar minimaal één keer ingezet om iets te organiseren

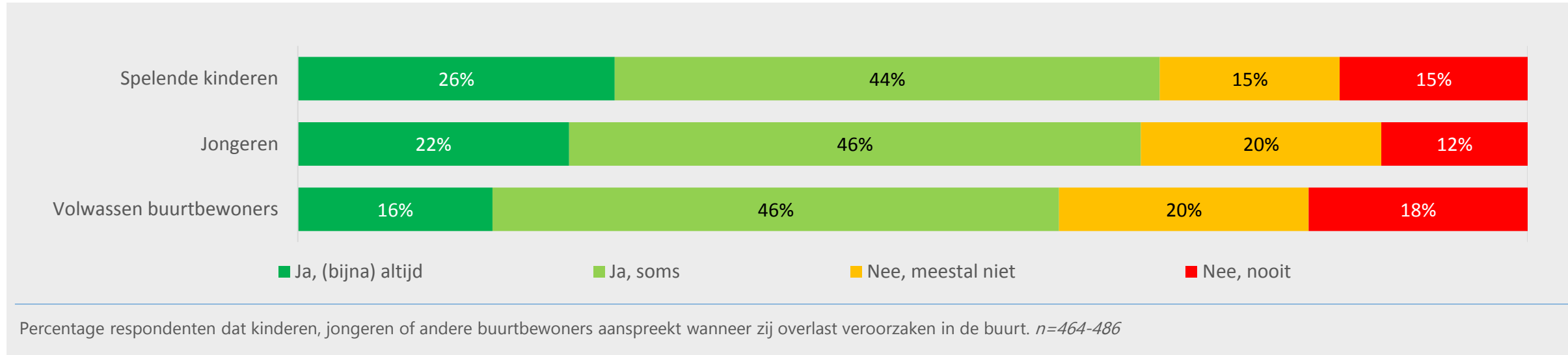
Eén op de vier inwoners (25%) heeft het afgelopen jaar samen met buurtbewoners iets georganiseerd of bijvoorbeeld een krantje gemaakt voor de buurt. Het merendeel hiervan (19%) kwam maximaal één keer per half jaar samen om dit te doen. Drie kwart van de inwoners (75%) heeft niet samengewerkt met buurtbewoners om iets te organiseren.

Meer dan 40% van de bewoners kan één of meer activiteiten of initiatieven in de buurt noemen, waarvan zij vinden dat die een positieve bijdrage leveren aan het woongenot. Een buurtbarbecue wordt het vaakst genoemd als activiteit (43%). Het onderhouden van de openbare ruimte en activiteiten in buurthuis/recreatieplaats worden door (bijna) één op de tien inwoners genoemd als activiteiten die een bijdrage leveren aan het woongenot (resp. 10% en 9%).

Aanspreken van buurtbewoners

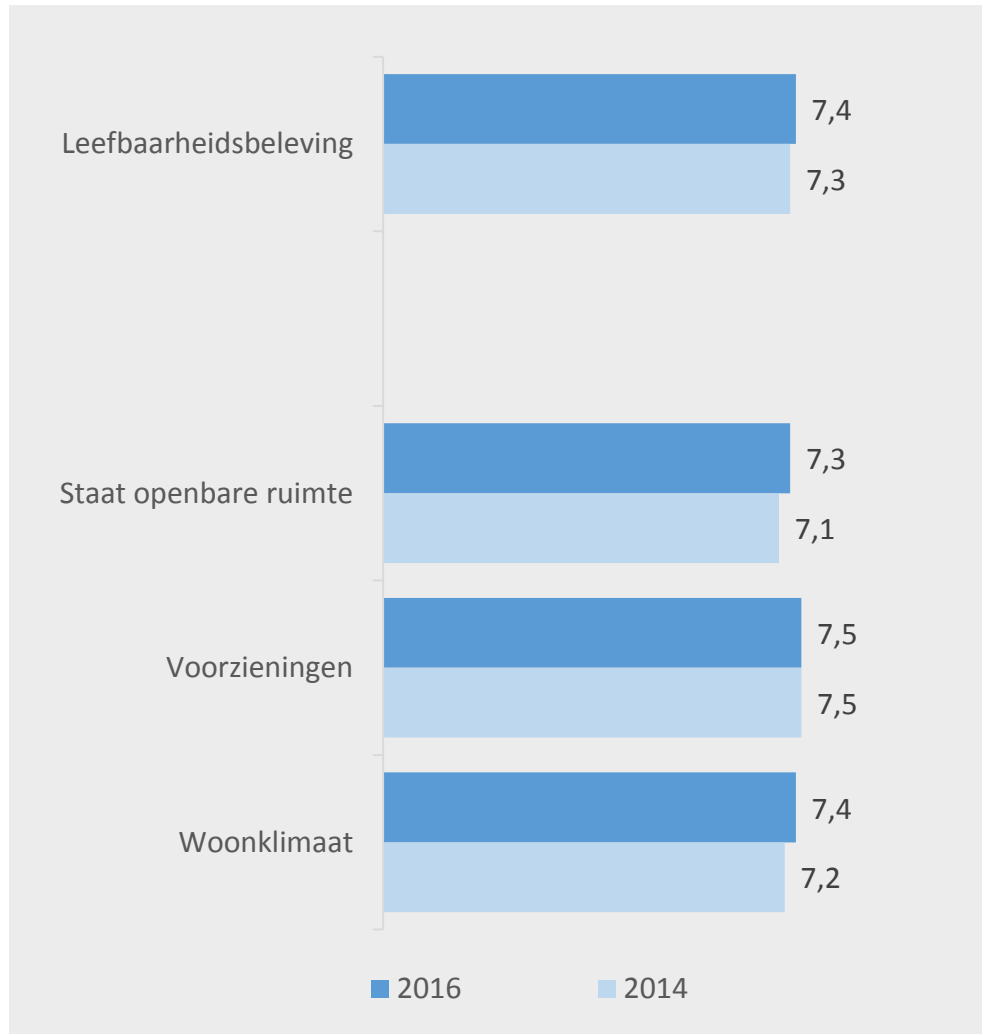
De meeste inwoners spreken hun buurtgenoten wel eens aan als ze overlast veroorzaken

Kinderen en jongeren worden vaker op hun gedrag aangesproken als ze overlast veroorzaken dan volwassen buurtbewoners. Zo spreekt 70% van de inwoners spelende kinderen vaak of wel eens aan als zij overlast veroorzaken in de buurt, een kwart (26%) doet dit altijd. Ook zeggen twee op de drie inwoners (68%) dat ze altijd of soms jongeren aanspreken op hun gedrag, 12% doet dit nooit. Volwassen buurtbewoners worden minder vaak aangesproken op hun gedrag als zij overlast veroorzaken. Toch zegt 62% volwassenen wel eens aan te spreken als ze overlast veroorzaken. Aan de andere kant zegt 38% dit (meestal) niet of nooit te doen.

Ongeveer één op de drie respondenten geeft aan niet te weten of zij anderen aan zouden spreken als zij overlast veroorzaken; zij zijn buiten beschouwing gelaten (32%-35%).

Leefbaarheidsbeleving

Leefbaarheidsbeleving van inwoners van de gemeente Houten. $n=391$

Leefbaarheid heeft betrekking op de woonkwaliteit van wijken, buurten of kernen in termen van fijn leven en prettig wonen in de eigen buurt. Het gaat vooral om de beleving van de leef- en woonomgeving, inclusief de voorzieningen in de nabijheid. Aspecten van leefbaarheid zijn:

- Staat openbare ruimte: inrichting en onderhoud van de openbare ruimte (voldoende groen, weinig kapot, schone buurt, etc.)
- Voorzieningen: Aanwezigheid van basisvoorzieningen (winkels, zorgvoorzieningen, etc.)
- Woonklimaat: beleving van de woonomgeving (leefbaarheid, woonplezier etc.). Hiervoor zijn rapportcijfers gevraagd.

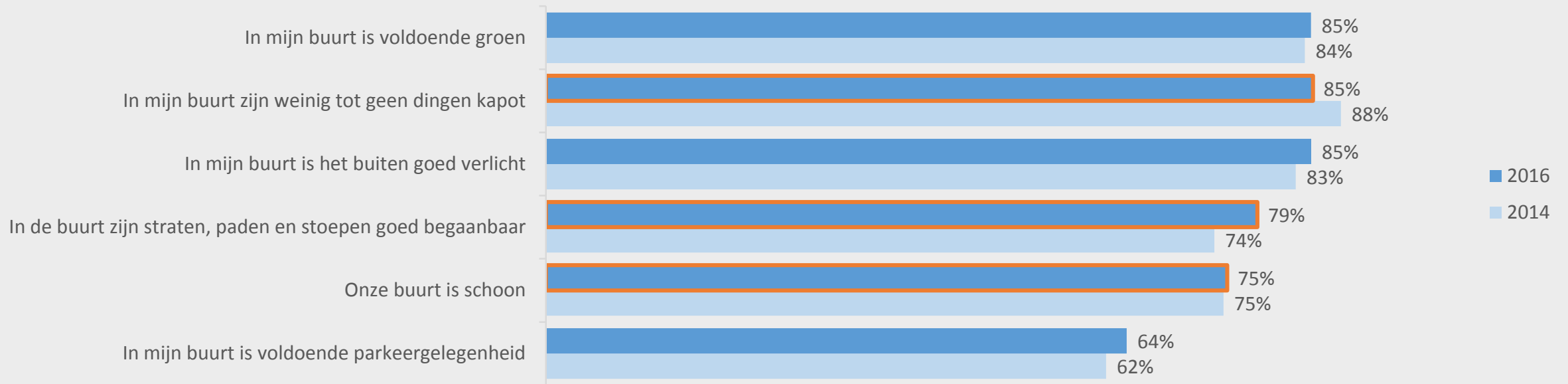
Gemiddeld is de indicatorscore voor de gemeente Houten 7,4, een fractie hoger dan in 2014. Ook de onderliggende scores voor de staat van de openbare ruimte, de voorzieningen en het woonklimaat zijn iets hoger dan in 2014.

Vergeleken met de andere indicatoren zijn de verschillen tussen inwonersgroepen als het gaat om de leefbaarheidsbeleving beperkt. Dat neemt niet weg dat 65-plussers, alleenstaanden, alleenstaande ouders iets minder tevreden (7,2) zijn dan gemiddeld. Ze zijn dan met name iets minder te spreken over de staat van onderhoud (7,0-7,1).

Staat van de openbare ruimte

Meeste inwoners zijn positief over inrichting en onderhoud van de openbare ruimte

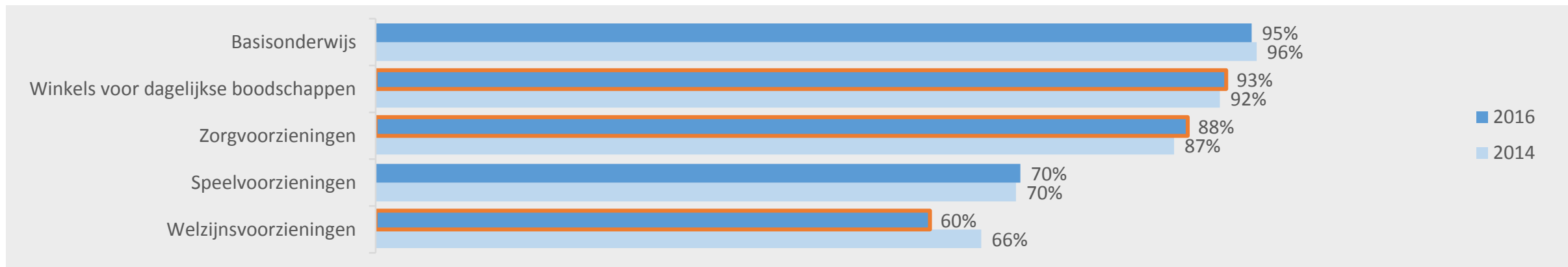
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met stellingen over de staat van de openbare ruimte. $n=694-710$

Als de bewoners wordt gevraagd naar hun mening over de staat en het onderhoud van de openbare ruimte, is men vrijwel overal (zeer) positief over. Met name de hoeveelheid groen en de goede verlichting op straat komen positief uit de bus. Ruim vier op de vijf bewoners (85%) zijn hierover te spreken. Een even groot deel is van mening dat er in de buurt weinig tot geen dingen kapot zijn. Verder geven vier van de vijf bewoners (79%) aan dat straten, paden en stoepen goed begaanbaar zijn. Drie kwart van de bewoners (75%) is van mening dat het schoon is in de buurt. Veel minder tevreden is men over de parkeergelegenheid in de buurt; twee derde (64%) vindt weliswaar dat er in de buurt voldoende parkeerruimte is, maar aan de andere kant vindt één op de vijf inwoners (21%) dat dit juist (helemaal) niet het geval is. De staat van de openbare ruimte wordt in 2016 ongeveer hetzelfde beoordeeld als in 2014.

Voorzieningen

Inwoners zijn tevreden over de nabijheid van voorzieningen

Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is met voorzieningen. $n=326-708$

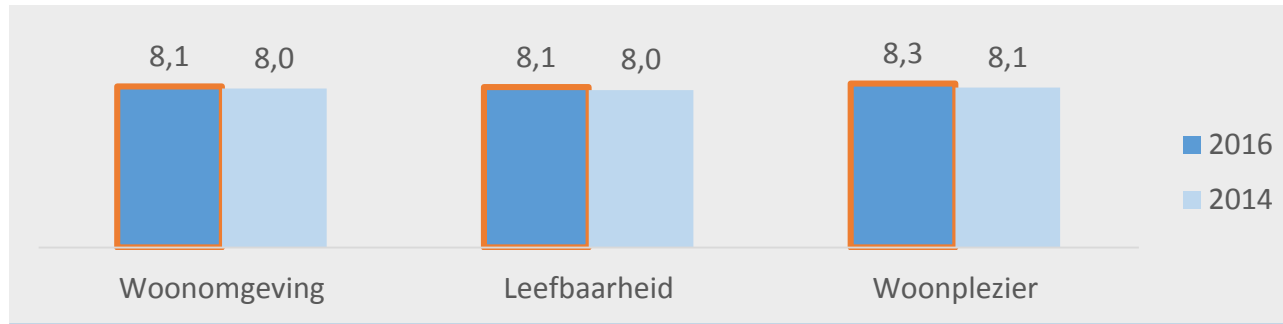
Over het algemeen zijn de inwoners van de gemeente Houten tevreden over (de nabijheid van) enkele belangrijke voorzieningen. Zo zijn negen van de tien respondenten (zeer) tevreden over de nabijheid van het basisonderwijs (95%), de nabijheid van winkels voor dagelijkse boodschappen (92%) en de nabijheid van zorgvoorzieningen (88%). Zeven op de tien respondenten (70%) zijn (zeer) tevreden over de speelvoorzieningen en drie op de vijf (60%) zijn (zeer) tevreden over de welzijnsvoorzieningen.

De tevredenheid met betrekking tot de meeste voorzieningen is veelal onveranderd gebleven in vergelijking met 2014. Alleen de mate van tevredenheid met de welzijnsvoorzieningen is iets afgenomen, van 66% naar 60%. De andere kant van de medaille laat echter zien dat er ook minder mensen (zeer) ontevreden zijn over de welzijnsvoorzieningen. De grootste verschuiving heeft dus plaatsgevonden van 'tevreden' naar 'niet ontevreden, niet tevreden' (deze is nu 30%).

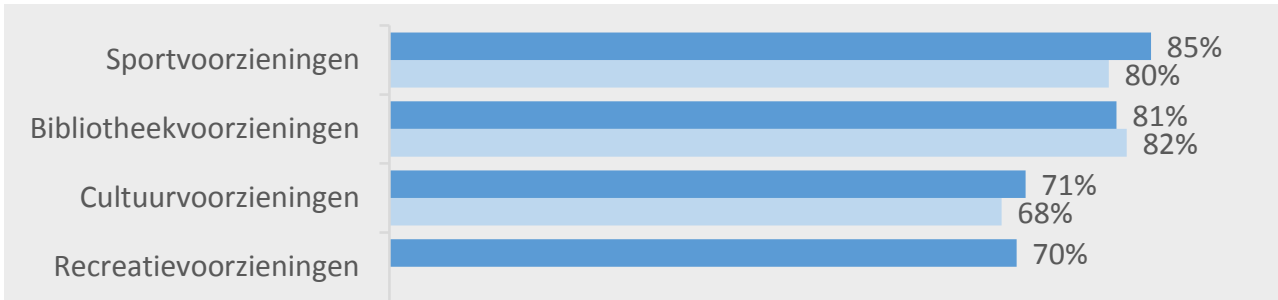
De groep respondenten die niet weten hoe zij de voorzieningen moeten beoordelen, is buiten beschouwing gelaten (die varieert van 0% voor winkels, 11% basisonderwijsvoorzieningen, 3% zorgvoorzieningen, tot 43% bij welzijnsvoorzieningen, en 5% bij speelvoorzieningen).

Woonklimaat

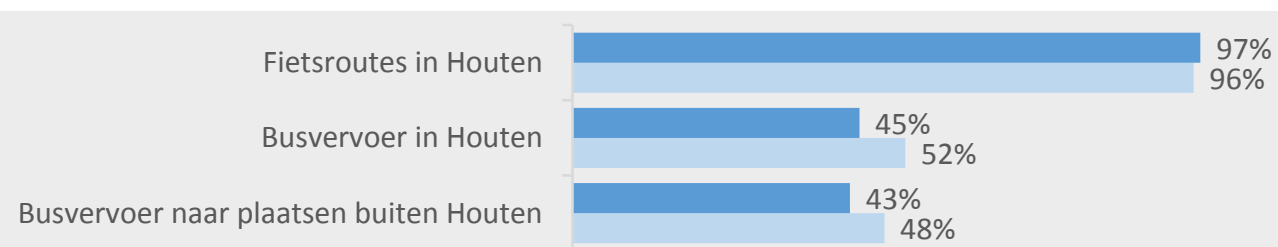
Gemiddelde rapportcijfers voor het wonen in de gemeente Houten zijn ruim voldoende

Gemiddelde rapportcijfers woonklimaat. $n=706-710$

Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is met voorzieningen. $n=629-668$

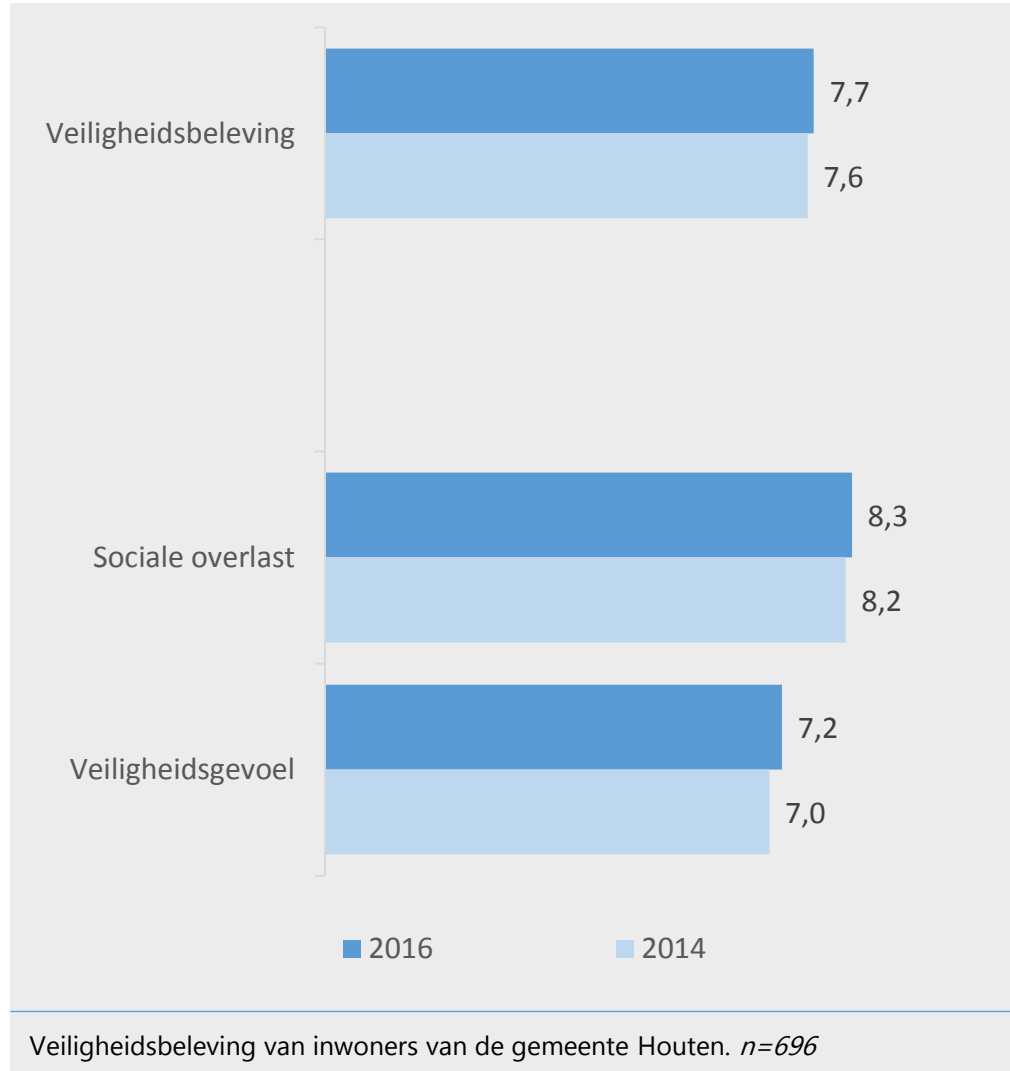

Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is met vervoervoorzieningen. $n=422-694$

Het woonklimaat van de gemeente Houten wordt overwegend positief beoordeeld. Zo worden de woonomgeving en de leefbaarheid van de buurt beide met een 8,1 beoordeeld. Het woonplezier in de buurt krijgt een 8,3.

De inwoners van Houten zijn (zeer) tevreden over de vrijetijdsvoorzieningen die in de gemeente aanwezig zijn. Ruim vier op de vijf inwoners zijn (zeer) tevreden over de sport- (85%) en bibliotheekvoorzieningen (81%). Minder mensen, maar de meerderheid, zijn (zeer) tevreden over de cultuur- en recreatievoorzieningen (resp. 71% en 70%). Ook zijn de Houtenaren (zeer) tevreden over de fietsroutes in Houten (97%). Voor het busvervoer binnen en naar plaatsen buiten Houten gaan de handen minder snel op elkaar: hierover is minder dan de helft (zeer) tevreden (resp. 45% en 43%). Vergeleken met 2014 zijn de inwoners een fractie meer tevreden over het woonklimaat, behalve over het busvervoer in en buiten de gemeente.

De groep respondenten die niet weten hoe zij de voorzieningen moeten beoordelen, is buiten beschouwing gelaten (uiteenlopend van 6% bij recreatievoorzieningen tot 41% bij busvervoer in Houten)

Ook de beleving van veiligheid zegt iets over de kwaliteit van buurten, wijken of kernen. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid.

Onderscheid kan worden gemaakt in:

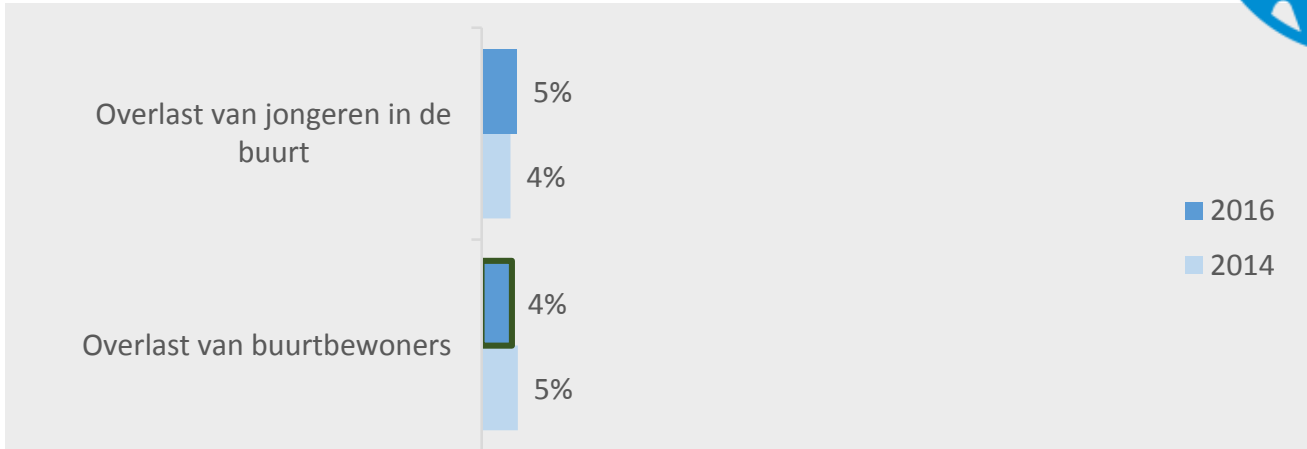
- Sociale overlast: ervaren overlast van buurtgenoten
- Veiligheidsgevoel: beleving van veiligheid in de buurt (op basis van een rapportcijfer).

Op basis van beide onderliggende cijfers is een nieuwe score berekend voor de veiligheidsbeleving in de gemeente Houten en die is 7,7. Op de schaal voor sociale overlast wordt gemiddeld een 8,3 gescoord. Veiligheidsgevoel scoort een 7,2. Beide indicatoren zijn iets hoger dan in 2014.

Ouderen voelen zich niet onveiliger dan gemiddeld en laten zelfs een iets hogere score (7,9) voor veiligheidsbeleving zien omdat ze minder sociale overlast ervaren (score 8,5). Ook alleenstaanden voelen zich niet onveiliger dan gemiddeld. Dat geldt wel voor alleenstaande ouders, zij ervaren meer sociale overlast (6,8) en het veiligheidsgevoel is lager (6,8). Daardoor is ook de totaalscore voor veiligheidsbeleving bij deze groep lager (6,8). Een relatie met opleiding of woonduur is er niet. Wel is er een duidelijke (significante) relatie tussen leefbaarheid en veiligheid.

Sociale overlast

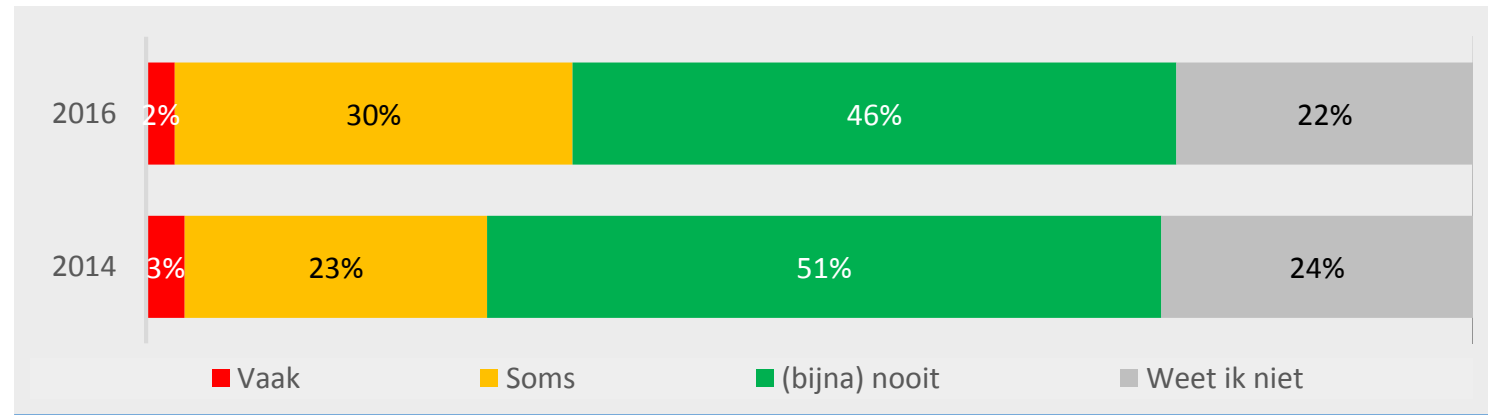
De overlast door jongeren of andere buurtbewoners is beperkt en vrij constant

Percentage inwoners dat (heel) veel sociale overlast ervaart. $n=702-704$

De meeste inwoners van Houten ervaren desgevraagd weinig tot geen overlast van buurtbewoners (81%), noch van jongeren (78%). Van alle respondenten ondervindt 5% (heel) veel last van jongeren en 4% van buurtbewoners. Deze cijfers zijn vrijwel gelijk aan die van 2014. Er lijkt dus op gemeenteniveau geen sprake van toe- of afname van overlast door jongeren of door buurtbewoners.

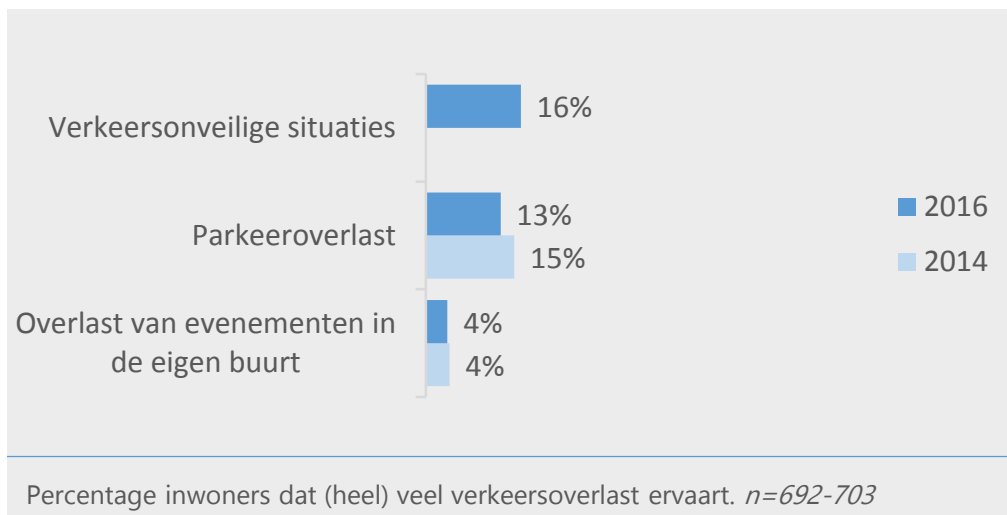
Net als in 2014 (3%) denkt een kleine groep inwoners (2%) dat de jongeren uit hun buurt zich vaak schuldig maken aan criminaliteit. Bijna een derde (30%) denkt dat dit soms het geval is. Volgens bijna de helft (46%) is dit (bijna) nooit het geval. Het aandeel dat denkt dat jongeren soms crimineel gedrag vertonen is toegenomen (van 23% in 2014 naar 30% in 2016).

Percentage inwoners dat denkt dat jongeren in hun buurt zich schuldig maken aan criminaliteit. $n=710$

Verkeersoverlast

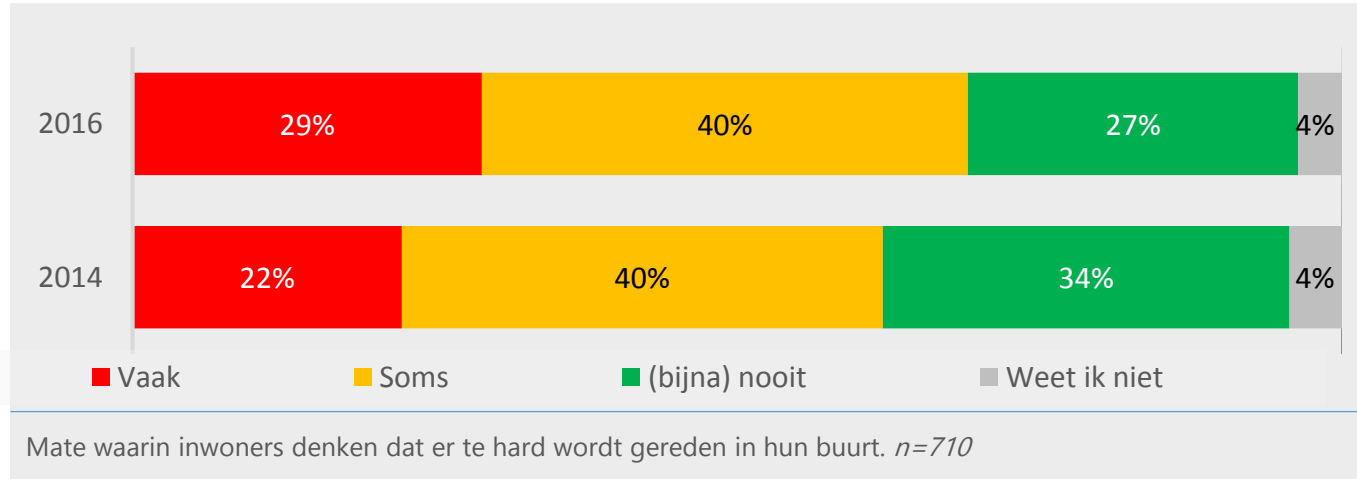
De verkeersoverlast in Houten is beperkt

Eén op de zes inwoners (16%) ervaart (heel) veel verkeersonveilige situaties en één op de acht (13%) ervaart (heel) veel parkeeroverlast. Tussen de 60% en 70% van de Houtenaren ervaart echter weinig tot geen verkeersonveilige situaties (60%) of parkeeroverlast (67%). De ervaren parkeeroverlast is ongeveer gelijk aan 2014.

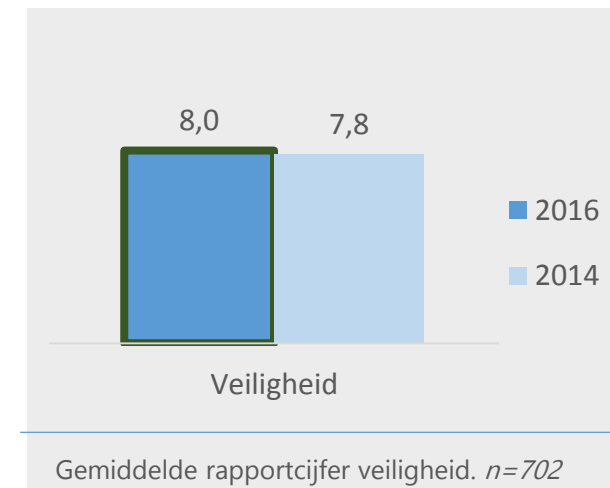
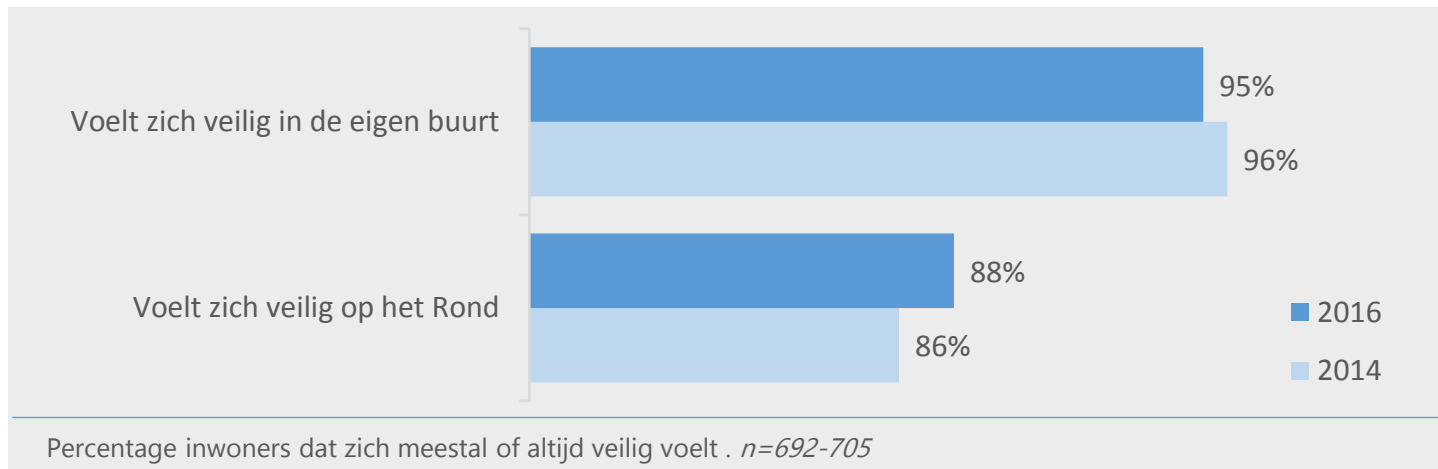
De inwoners van Houten ervaren maar weinig overlast van evenementen in de buurt. Slechts 4% heeft hier (heel) veel last van. 88% is van mening dat er weinig tot geen overlast van evenementen is.

Bijna 30% van de inwoners vindt dat er vaak te hard wordt gereden in de woonbuurt. Dat is sinds 2014 een aanzienlijke toename. Daarnaast vindt 40% dat er soms te hard wordt gereden. Dit percentage is gelijk gebleven. De groep die aangeeft dat er (bijna) nooit te hard wordt gereden is echter kleiner geworden, van 34% naar 27%.

Veiligheidsgevoel

De meeste Houtenaren voel en zich veilig in hun buurt

Ruim de helft van de inwoners van Houten (57%) voelt zich altijd veilig in hun eigen woonbuurt en nog eens 38% voelt zich hier meestal wel veilig. Eén op de 25 (4%) respondenten geeft aan zich soms wel, maar soms ook niet veilig te voelen. Vrijwel niemand voelt zich meestal niet of nooit veilig.

Het Rond wordt als iets minder veilig ervaren dan de eigen buurt, maar ook hier voelen de meeste inwoners zich over het algemeen wel veilig. Vier op de tien inwoners (42%) voelen zich altijd veilig op Het Rond en 45% meestal. Eén op de tien inwoners (11%) voelt zich soms veilig en soms niet en 1% geeft aan zich hier meestal niet of (vrijwel) nooit veilig te voelen.

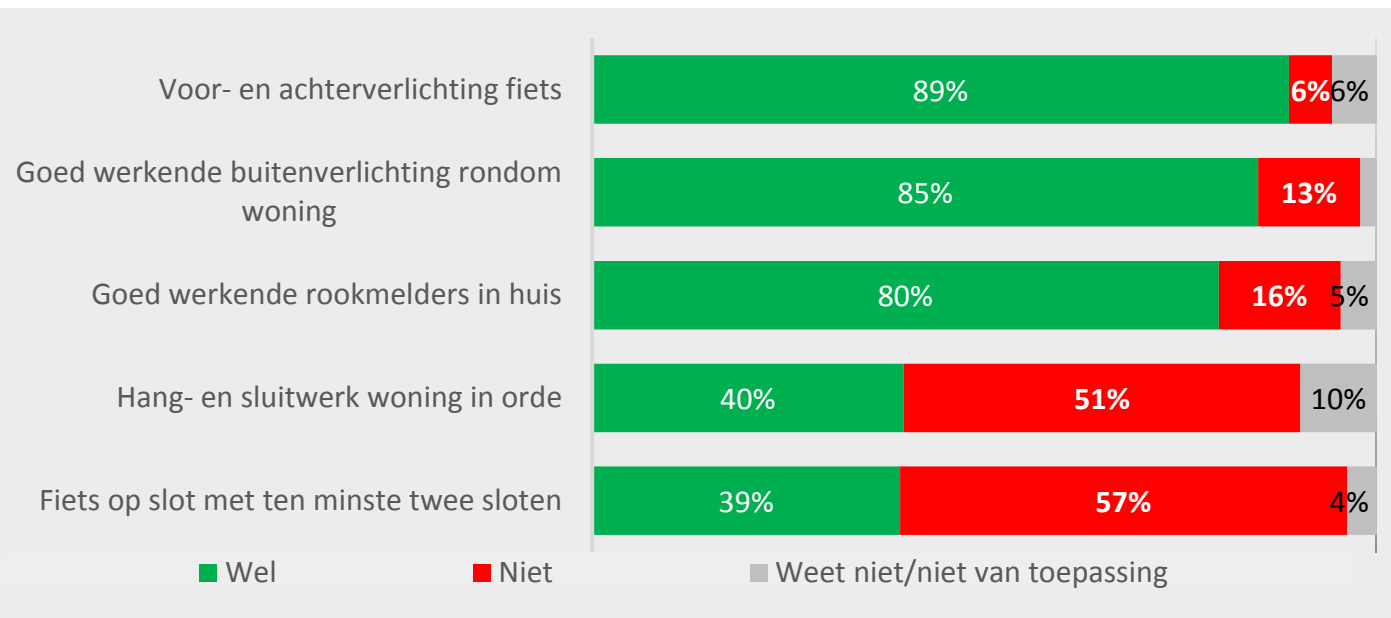
De veiligheidsbeleving van Houtenaren is sinds 2014 niet wezenlijk veranderd. Dit geldt ook voor het rapportcijfer dat bewoners geven voor veiligheid in hun buurt, dit is in 2016 een 8,0 en was in 2014 een 7,8.

Preventieve veiligheidsmaatregelen

Minder dan de helft van de Houtense inwoners heeft het hang- en sluitwerk van de woning in orde

gemeente Houten

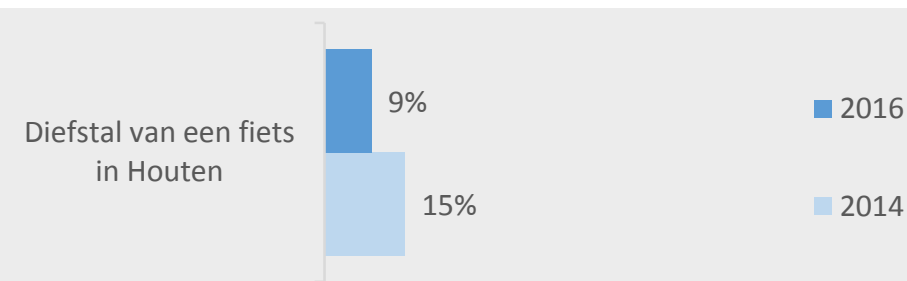
Mate waarin de stellingen van toepassing zijn op inwoners van de gemeente Houten. $n=641-695$

De inwoners is een aantal vragen voorgelegd die gaan over preventieve veiligheidsmaatregelen. Zo hebben vrijwel alle inwoners van Houten (89%) goed werkende voor- en achterverlichting op de fiets. Ook de buitenverlichting rondom het huis en de rookmelders zijn bij de meeste inwoners in orde (resp. 85% en 80%).

Niet meer dan 40% van de Houtenaren heeft het hang- en sluitwerk van de woning in de afgelopen twee jaar gecontroleerd en up-to-date uitgevoerd. Evenveel mensen zetten de fiets met ten minste twee sloten op slot (39%).

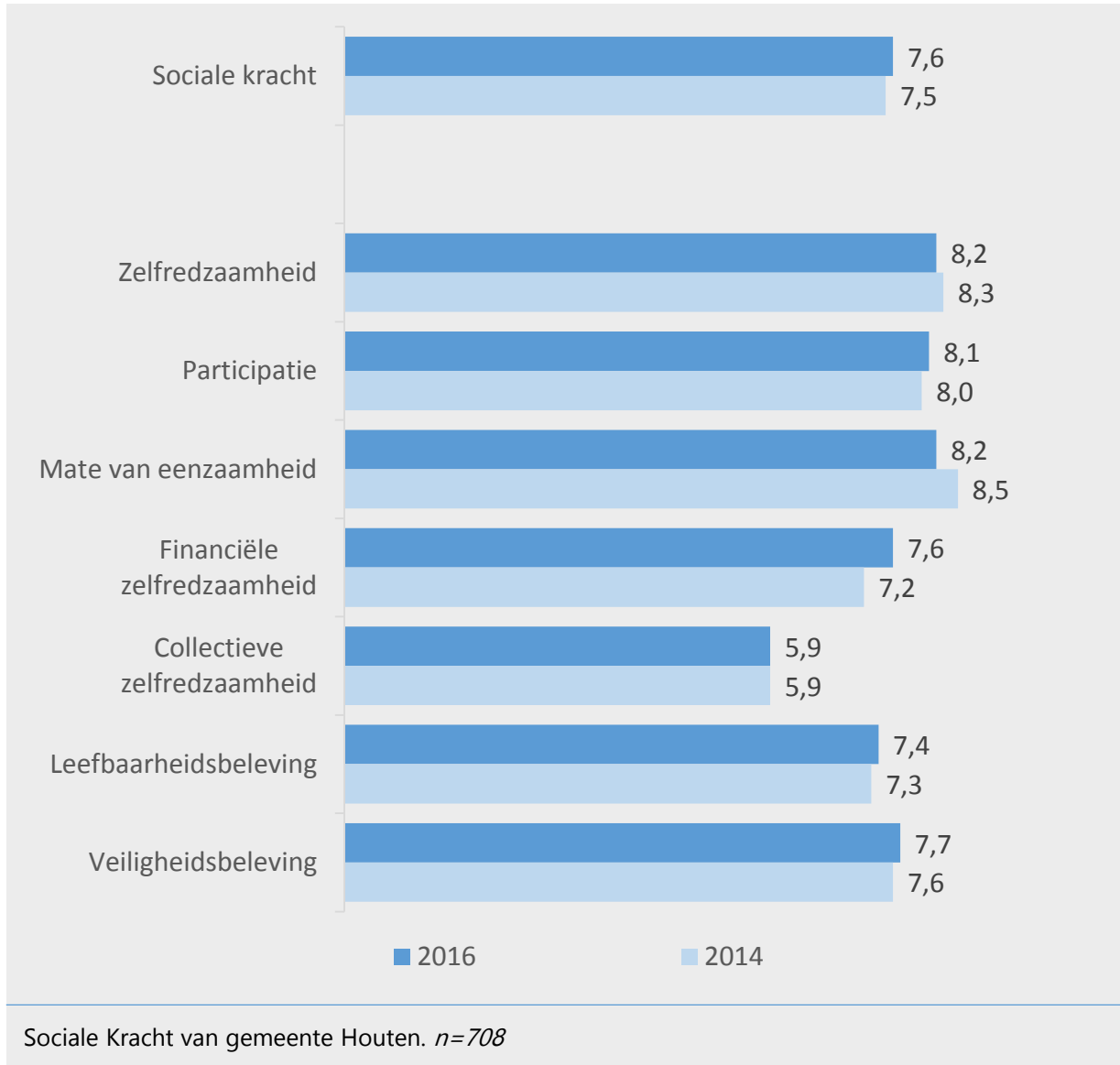
Eén op de tien inwoners van Houten (9%) heeft in de afgelopen 12 maanden te maken gehad met fietsendiefstal in de gemeente Houten. Daarnaast heeft 2% te maken gehad met fietsendiefstal buiten de gemeente.

Het aantal mensen dat met diefstal van een fiets in Houten te maken heeft gehad is gedaald.

Percentage inwoners dat te maken heeft gehad met diefstal van een fiets in Houten. $n=710$

Resumé: Sociale Kracht in Houten

Op basis van de beantwoorde vragen en de onderliggende indicatoren voor de 7 pijlers: participatie, zelfredzaamheid, collectieve zelfredzaamheid, financiële zelfredzaamheid, mate van eenzaamheid, leefbaarheids- en veiligheidsbeleving is de indicator voor de sociale kracht berekend. In 2016 komt de score voor de gemeente Houten op 7,6. Uit de benchmarkrapportage van de U10 blijkt op basis van de cijfers van 2014 dat Houten binnen de regio gemiddeld scoort (regiogemiddelde 7,5).

Het cijfer heeft vooral een relatieve waarde en dat geldt ook voor de scores voor de onderliggende pijlers. De hoogste scores zijn voor zelfredzaamheid (8,2) en (beperkte) mate van eenzaamheid. Collectieve zelfredzaamheid (5,9) laat in verhouding de laagste score zien. De verschillen met 2014 zijn klein, hetgeen betekent dat de situatie op hoofdlijnen onveranderd is gebleven. Afgaande op de cijfers lijkt er wel sprake van een verbetering van de financiële zelfredzaamheid en ook van een lichte toename van de mate van eenzaamheid.

Relatie gemeente en haar inwoners

Ongeveer de helft van de inwoners vindt dat de gemeente een beroep op hen doet en initiatieven ondersteunt

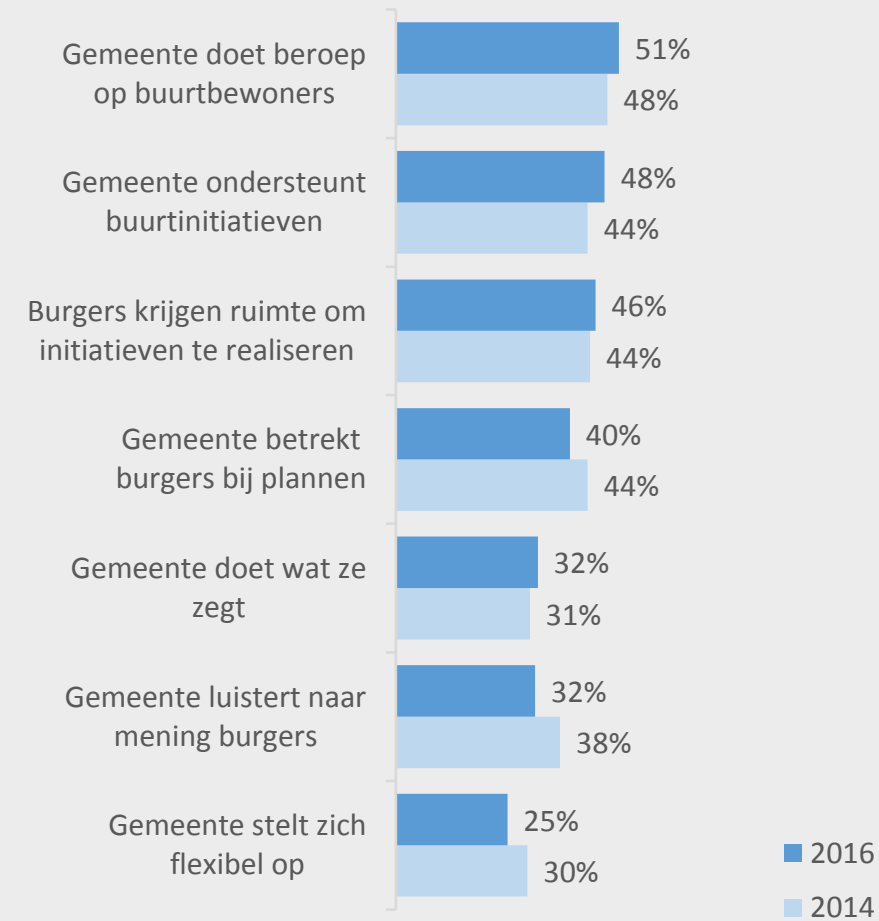
Ongeveer de helft van de bewoners vindt dat de gemeente de inwoners goed betreft of ondersteunt bij wat er in de buurt gebeurt. Zo onderschrijft 51% de stelling dat de gemeente een beroep doet op inwoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid. Daarnaast vindt bijna de helft dat de gemeente buurtinitiatieven voldoende ondersteunt (48%) en inwoners genoeg ruimte geeft om initiatieven te realiseren (46%) en 40% vindt dat burgers voldoende betrokken worden bij plannen.

Bovendien vindt één op de vier tot vijf inwoners dat de gemeente niet goed luistert naar de mening van inwoners (27%), zich niet flexibel opstelt (24%) en/of niet doet wat ze zegt (20%). Er is op deze punten dus nog wel wat te winnen.

De respondenten die deze stellingen niet konden beantwoorden (en dat is een aanzienlijk percentage: (21%-44%) zijn buiten beschouwing gelaten. Mogelijk zegt dit iets over de afstand tot de gemeente en/of betrokkenheid van deze mensen bij het onderwerp.

Er is geen duidelijke trend te ontdekken met betrekking tot de beoordeling van (het functioneren van) de gemeente op deze punten sinds 2014. Op sommige punten scoort de gemeente wat beter dan in 2014, op andere punten juist iets minder goed.

Als op basis van deze stellingen een samengestelde score wordt berekend komt de gemeente Houten op een 5,4 en die is ongeveer gelijk aan 2014. Deze score is tot stand gekomen door een combinatie van de meningen over de genoemde stellingen.

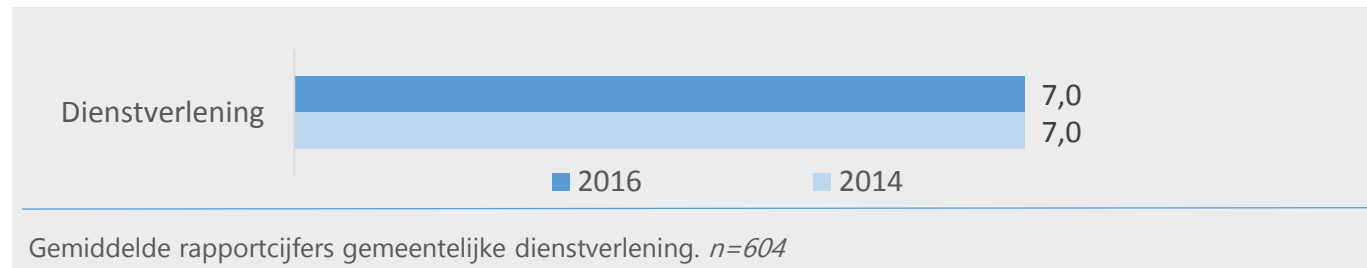
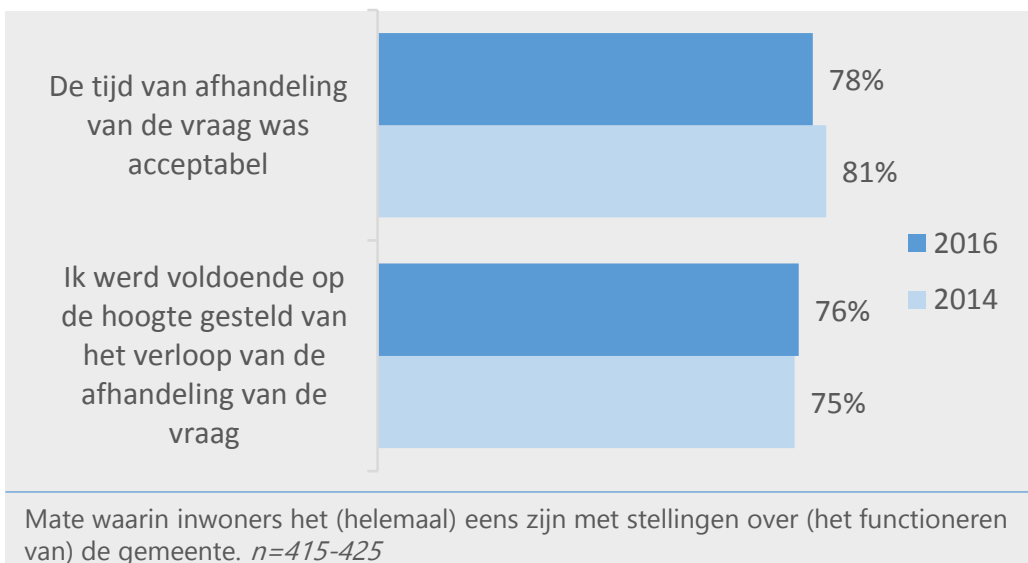
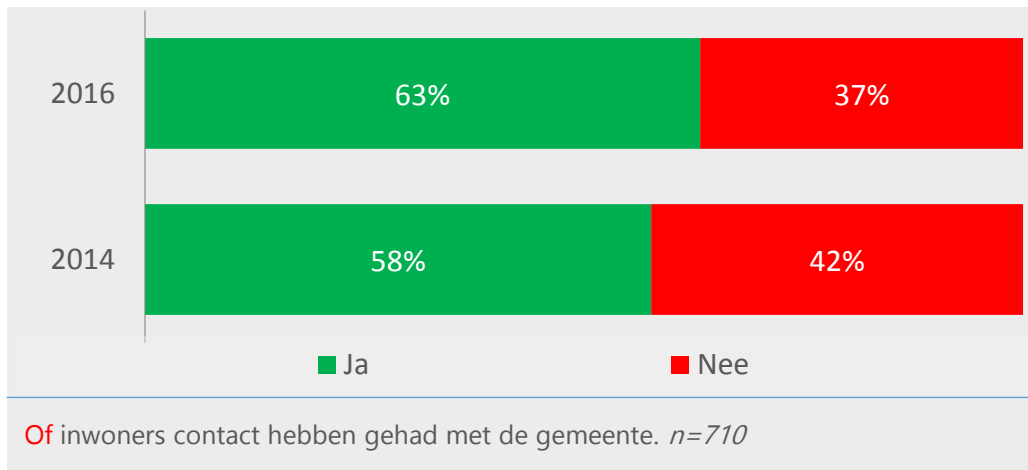

Mate waarin inwoners (helemaal) eens zijn met stellingen over (het functioneren van) de gemeente. $n=395-558$

Gemeentelijke dienstverlening (1)

De gemeentelijke dienstverlening scoort gemiddeld 7,0

Meer dan zes op de tien inwoners (63%) hebben in de afgelopen 12 maanden contact gehad met de gemeente. De gemeentelijke dienstverlening wordt door hen gemiddeld met een 7,0 beoordeeld. Dit is gelijk aan vorig jaar.

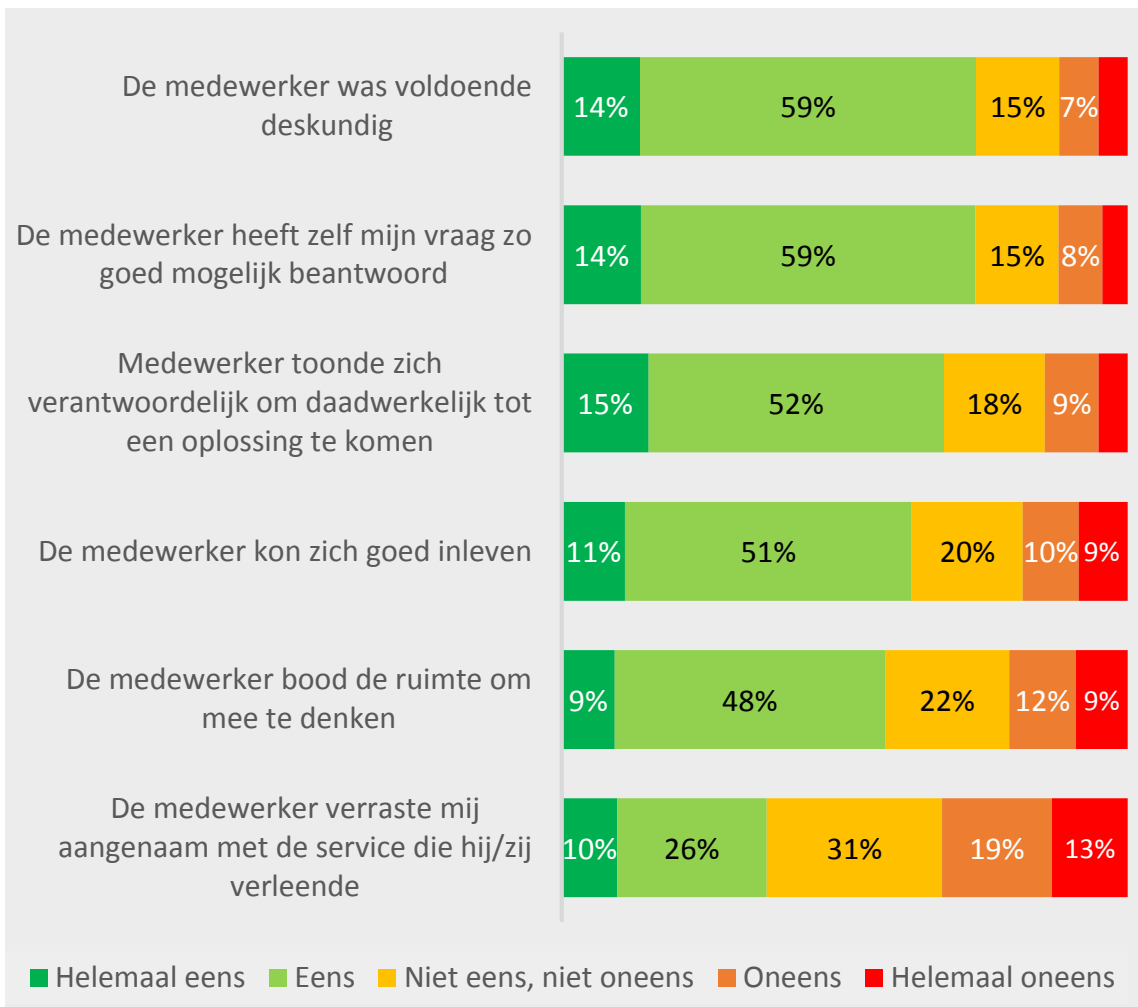
Ruim drie kwart (78%) van hen is het (helemaal) eens met de stelling dat de tijd die de afhandeling van de aanvraag/beantwoording van de vraag in beslag nam acceptabel was en 76% vond dat men voldoende op de hoogte werd gesteld of gehouden van het verloop van de afhandeling/beantwoording van de vraag. De groep respondenten die geen mening heeft gegeven is buiten beschouwing gelaten (5%-8%).

In 2014 was men in vrijwel gelijke mate ook tevreden over de mate waarin men op de hoogte gesteld werd van het verloop van de afhandeling van de vraag en de tijd die dat heeft gekost.

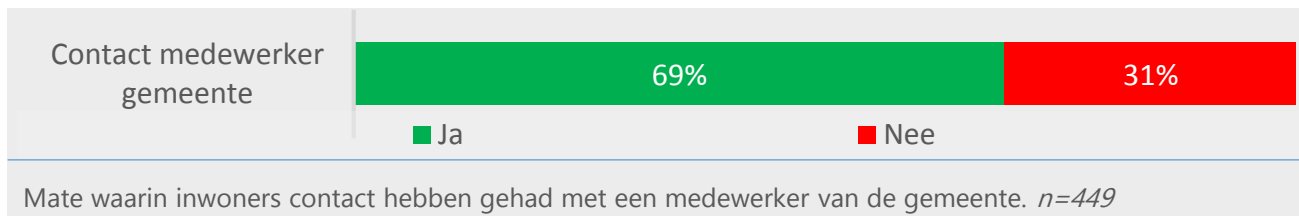

Gemeentelijke dienstverlening (2)

Twee op de drie inwoners hebben contact gehad met een medewerker van de gemeente

Beoordeling van (het functioneren van) de medewerker van de gemeente op verschillende aspecten. $n=233-291$

Mate waarin inwoners contact hebben gehad met een medewerker van de gemeente. $n=449$

Van de inwoners die contact hebben gehad met de gemeente, had 69% (ook) contact met een medewerker. Over de deskundigheid van de medewerkers zijn de meeste cliënten (73%) (zeer) te spreken, evenals over het beantwoorden van de vraag (73%) en de verantwoordelijkheid om tot een oplossing te komen (67%). Het inlevingsvermogen van de medewerker scoort iets lager (62% (zeer) tevreden) evenals de ruimte die hij/zij bood om zelf mee te denken (57%), maar ook hierover zijn de meeste cliënten wel tevreden. Op de stelling 'de medewerker verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende' lopen de meningen meer uiteen: 36% reageert hier positief op, 32% negatief. De groep respondenten die geen antwoord hebben gegeven op deze vragen (6%-25%) zijn buiten beschouwing gelaten.

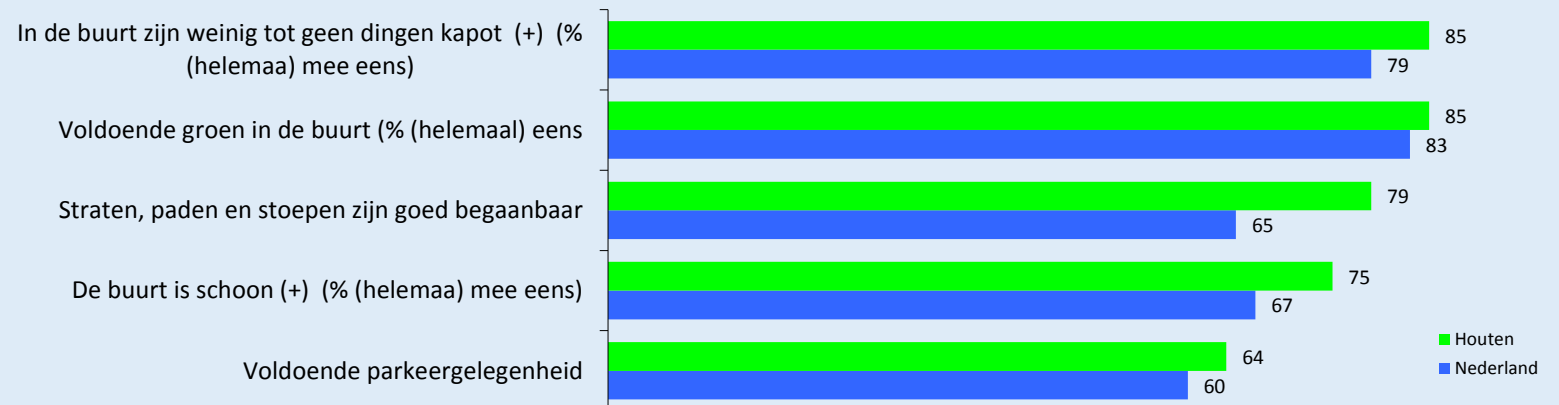
Als de stellingen worden omgerekend tot een score, geeft dit als resultaat een 6,3 voor het hostmanship van de gemeente Houten. Het gaat hier om de dienstverlening vanuit het perspectief van de klant waarbij deze het gevoel gegeven wordt echt welkom te zijn. Vergeleken met andere gemeenten (bron: KING) scoort Houten wat lager dan gemiddeld (6,6).

Positie te midden van andere gemeenten

Aan de hand van benchmarkcijfers van KING (Waar staat je gemeente) kan een aantal conclusies worden getrokken over hoe Houten het doet ten opzichte van andere gemeenten. De belangrijkste staan hieronder. Hier en daar wordt - daar waar inzichten aanvullend zijn - ook gerefereerd aan uitkomsten binnen de U10 (Regionale meting Monitor Sociale Kracht).

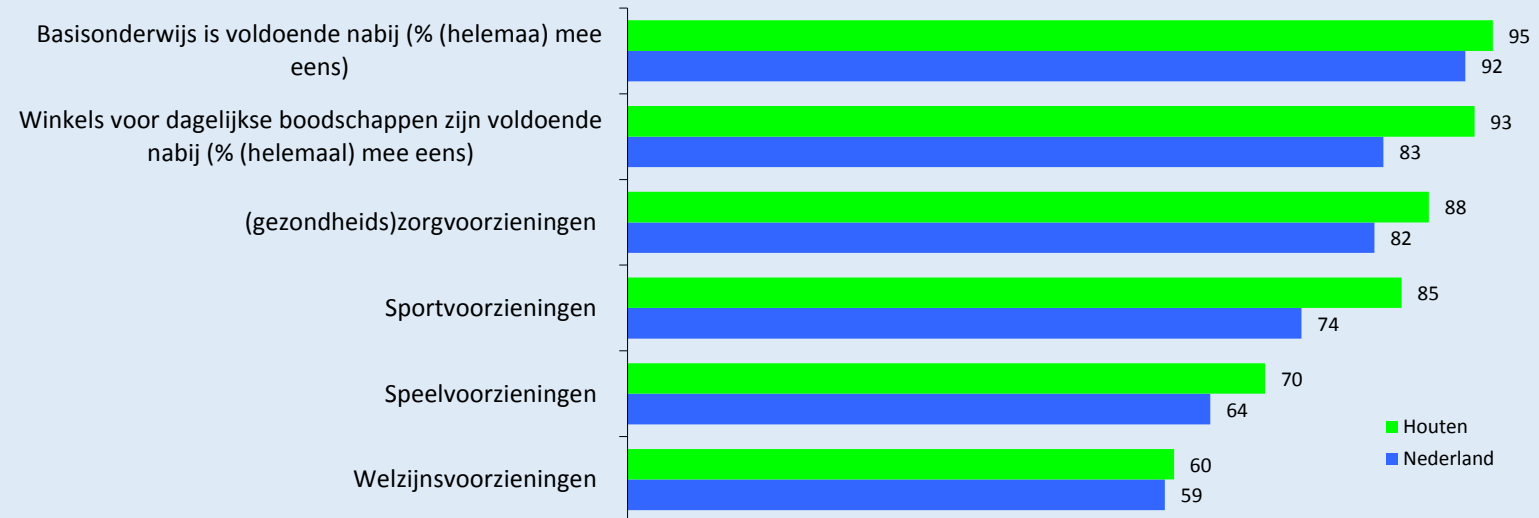
Wonen en voorzieningen

- Het rapportcijfer voor de woon- en leefomgeving (prettig wonen in de buurt) ligt in Houten boven het gemiddelde cijfer (8,3 tegenover 7,9 gemiddeld). Dit is bovendien verbeterd ten opzichte van 2014 (8,1). Houtenaren zijn vergeleken met Nederland positiever over het onderhoud en het uiterlijk van hun buurt (schoon en heel). Binnen de U10 blijkt Houten tot de beste gemeenten te behoren als het gaat om het woonklimaat.

Wonen en voorzieningen (vervolg)

- Ook wat voorzieningen betreft scoort Houten bovengemiddeld. Dit geldt vooral voor de nabijheid van winkels voor dagelijkse boodschappen (93%), (gezondheids)zorgvoorzieningen (88% tevreden) en sportvoorzieningen (85% tevreden). De tevredenheid met de welzijnsvoorzieningen (60%) is wel afgenomen ten opzichte van 2014 (66%). Houten ligt in 2016 nog net nog boven het Nederlands gemiddelde (59%), maar beneden het U10 gemiddelde (63%).

(Sociale) inzet

- Als het gaat om buurtbewoners die voor elkaar klaar staan (55%) en burenhulp (61%), valt op dat Houten beneden gemiddeld scoort (landelijk respectievelijk 62% en 67%). Wel is sprake van verbetering ten opzichte van twee jaar geleden. Het lijkt erop dat het beroep dat gemeente (en het Rijk) in dit kader doet op haar inwoners, effect begint te sorteren. Men lijkt zich meer bewust te worden van de noodzaak van het maatschappelijk beroep dat in deze wordt gedaan op henzelf. Dat dit nodig is blijkt ook uit de U10 monitor Sociale Kracht. Het aantal inwoners dat aangeeft op anderen te kunnen terugvallen, ligt in Houten lager dan elders. Daarbij komt dat de sociale cohesie binnen de Houtense buurten afneemt. Bij Houtense gezinnen met kinderen is het onderlinge netwerk intenser.

Ongeveer 2% van de Houtenaren heeft niemand om op terug te vallen (niet op familie, niet op vrienden én niet op buurtgenoten). Onder de mensen die problemen ervaren in het dagelijks leven (met o.a. boodschappen doen, huishoudelijke taken, administratie, bewegen, dagelijkse activiteiten, opvoeding van kinderen, lichamelijke gezondheid, psychische gezondheid en sociale contacten) is dat aandeel hoger: 7%. De meest kwetsbaren als het gaat om zelfredzaamheid zijn alleenstaande ouders en ouderen. Ook is de zelfredzaamheid lager onder lager opgeleiden. Een matige zelfredzaamheid kan gepaard gaan met eenzaamheid. In Houten heeft 7% van de bevolking te kampen met eenzaamheid. De eenzaamheid in Houten lijkt toe te nemen.

(Sociale) inzet (vervolg)

Ondanks dat Houtenaren relatief minder oog lijken te hebben voor buurtgenoten, ontbreekt het op zich niet aan inzet voor de Houtense samenleving. Op het gebied van vrijwilligerswerk scoort Houten in 2016 bovengemiddeld met 46% (Nederland 44%). Het aandeel inwoners dat zich jaarlijks inzet voor de eigen buurt als het gaat om leefbaarheid en veiligheid, ligt in Houten met ruim 60% boven het gemiddelde van de U10. Echter als het gaat om het aandeel inwoners dat zich intensief inzet voor de leefbaarheid en veiligheid, dan blijft Houten met 6% achter bij het landelijk beeld (12%).

Veiligheid

- Inwoners van Houten voelen zich veiliger in hun buurt dan gemiddeld in Nederland (95% tegenover 88% gemiddeld). Houtenaren kennen aan de veiligheid in hun eigen buurt dan ook een rapportcijfer 8,0 toe (in 2014 was dat 7,8). Er doet zich ook minder overlast voor van buurtbewoners (Houten 4%, Nederland 7%)

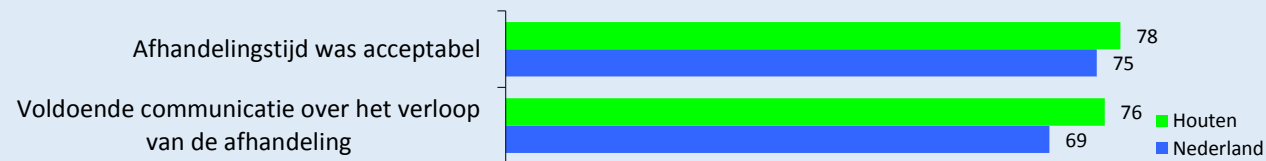
Relatie gemeente-inwoners

- Als het gaat om de relatie tussen lokale overheid en inwoners valt in veel Nederlandse gemeenten nog veel te winnen. In de praktijk blijkt de afstand tussen de lokale overheid, politiek en haar inwoners best groot. Veel mensen hebben in hun dagelijks leven nauwelijks met de gemeente van doen en zijn slecht op de hoogte.
- Dit gezegd hebbende scoort Houten bovengemiddeld wat betreft de relatie tussen gemeente en inwoners. Houten scoort met name relatief hoog op gebied van het ondersteunen van buurtinitiatieven (bijv. de Wakkere Akker) en het doen van een beroep op buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan leefbaarheid (voorbeelden: inwoners worden betrokken bij de keuze om bijvoorbeeld een brug te vervangen). Toch valt er ook in Houten nog veel te verbeteren o.a. in het flexibel opstellen naar inwoners toe.

Dienstverlening

- De gemeentelijke dienstverlening scoort een 7,0. Dit is ruim voldoende en meer dan gemiddeld (6,7). Zoomen we echter in op hostmanship dan scoort Houten beneden gemiddeld met een 6,3. Hoe kan dat? Het gaat bij hostmanship om de dienstverlening vanuit het perspectief van de klant waarbij deze het gevoel gegeven wordt echt welkom te zijn. Het lijkt erop dat inwoners weliswaar vriendelijk en snel worden geholpen met hetgeen zij (aan)vragen, maar dat er nog te weinig echt sprake is van een pro-actieve houding. Er valt nog te winnen bij het echt inleven in de klant waarbij er waar mogelijk meer wordt geleverd (oplossingsgericht) dan in eerste instantie gevraagd. In die zin wordt de klant nog te weinig 'blij verrast'.

De Monitor Sociale Kracht is in 2014 ontwikkeld met medewerking van deskundigen van (voorheen) Lokaal Centraal en de beleidsonderzoeker van de gemeente Houten. Het onderzoek is als pilot in de gemeente Houten uitgevoerd. Naar aanleiding van de pilot is het model op punten aangepast en aangescherpt. In het najaar van 2015 is consensus ontstaan, waarna in 9 van de 10 U10-gemeenten een nulmeting is uitgevoerd. Voor het najaar van 2017 staat de éénmeting gepland op regionaal niveau. Voor de gemeente Houten is in 2016 een tussenmeting (op gemeenteniveau) uitgevoerd, om enerzijds jaarlijks cijfers beschikbaar te hebben voor begroting en jaarstukken en anderzijds uiteindelijk de tweejaars-cyclus gelijk te kunnen trekken met de regionale meting .

Onderzoeksmethode

Een hoge respons is van belang om een zo hoog mogelijke representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten te bereiken. Om deze reden is besloten bewoners meerdere mogelijkheden aan te bieden om aan het onderzoek mee te werken. De bewoners die voor het onderzoek zijn geselecteerd, hebben een brief van de gemeente ontvangen waarin het doel en de opzet van het onderzoek zijn uitgewerkt. De bewoners konden via een persoonlijke inlogcode de vragenlijst via internet invullen. Tevens werd de mogelijkheid geboden (telefonisch of via een bijgevoegd antwoordkaartje) een schriftelijke vragenlijst op te vragen. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd. Om de respons op te hogen zijn de bewoners die in de eerste fase niet hebben gerespondeerd, na-gebeld om de enquête telefonisch af te nemen. Daardoor zijn ook mensen bereikt die uit zichzelf niet zouden hebben meegedaan. De eventuele selectiviteit in de respons is daardoor zo klein mogelijk gehouden.

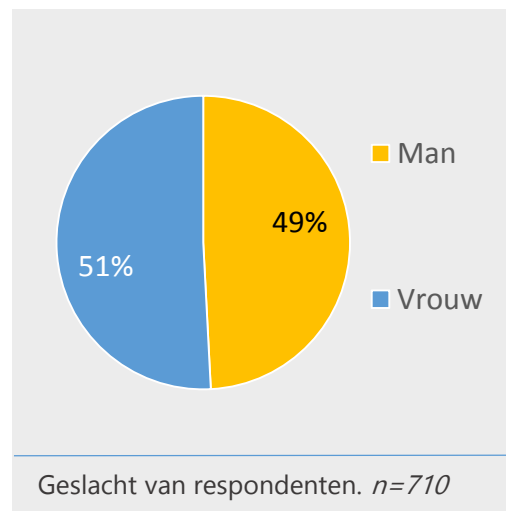
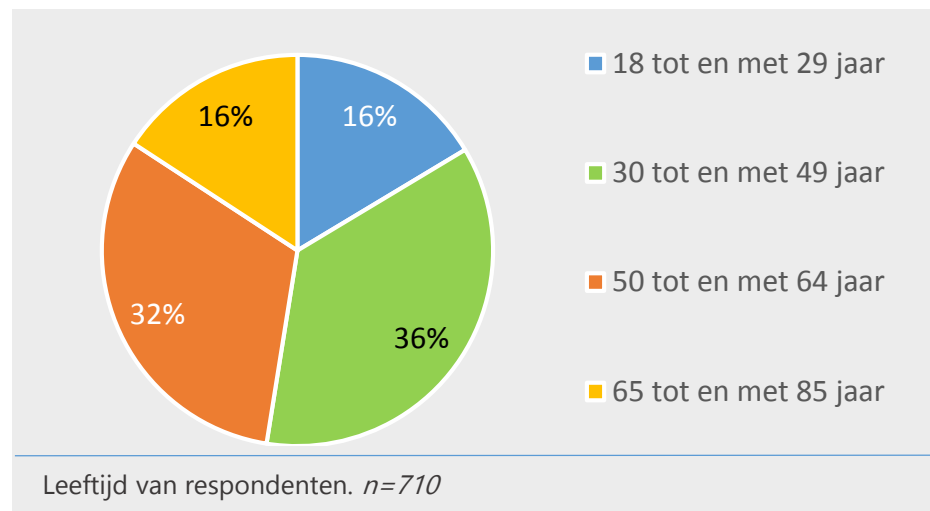
Respons en betrouwbaarheid

Er is voor het onderzoek een random steekproef getrokken van inwoners van 18 tot en met 85 jaar. Voor deze tussenmeting is een steekproef getrokken van 1.830 inwoners. In Houten is een incentive (cadeaubonnen) ingezet om de bewoners te prikkelen om mee te doen. Daarvan hebben er uiteindelijk 709 meegedaan aan het onderzoek. Dit betekent een netto respons van 39% ten opzichte van de steekproef. Dit was nagenoeg gelijk aan 2014 (40%). Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van de gemeente zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie. In de volgende twee sheets zijn de kenmerken van de respondenten (na weging) weergegeven.

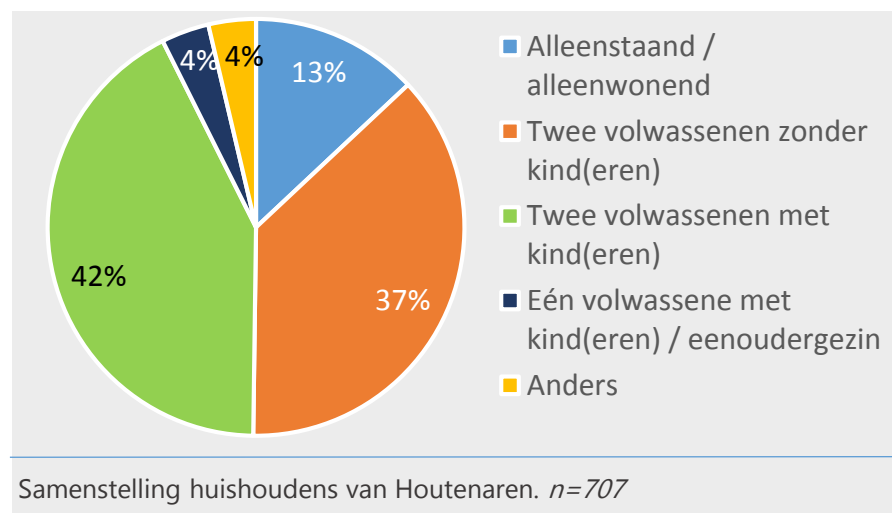
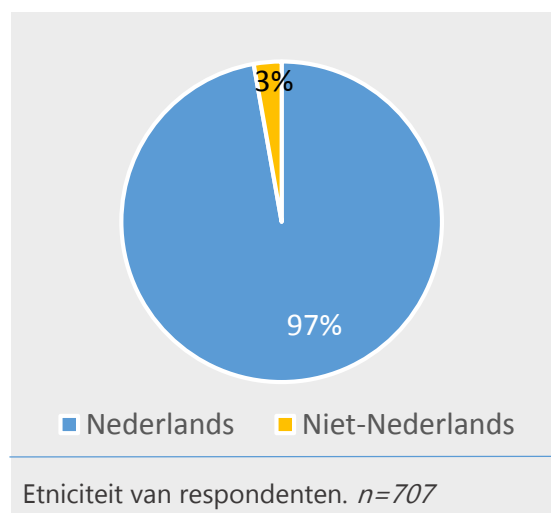

Achtergrondkenmerken: Leeftijd, geslacht, etniciteit en huishouden (gewogen)

De gemiddelde leeftijd van respondenten is 48 jaar, 97% is in Nederland geboren

Meer dan de helft van de respondenten (53%) is jonger dan 50 jaar. Een derde (32%) behoort tot de leeftijdscategorie 50 tot 65-jarigen en één op de zes is 65-plusser (16%). Ongeveer de helft van de respondenten is vrouw (51%) en 97% van de respondenten is in Nederland geboren.

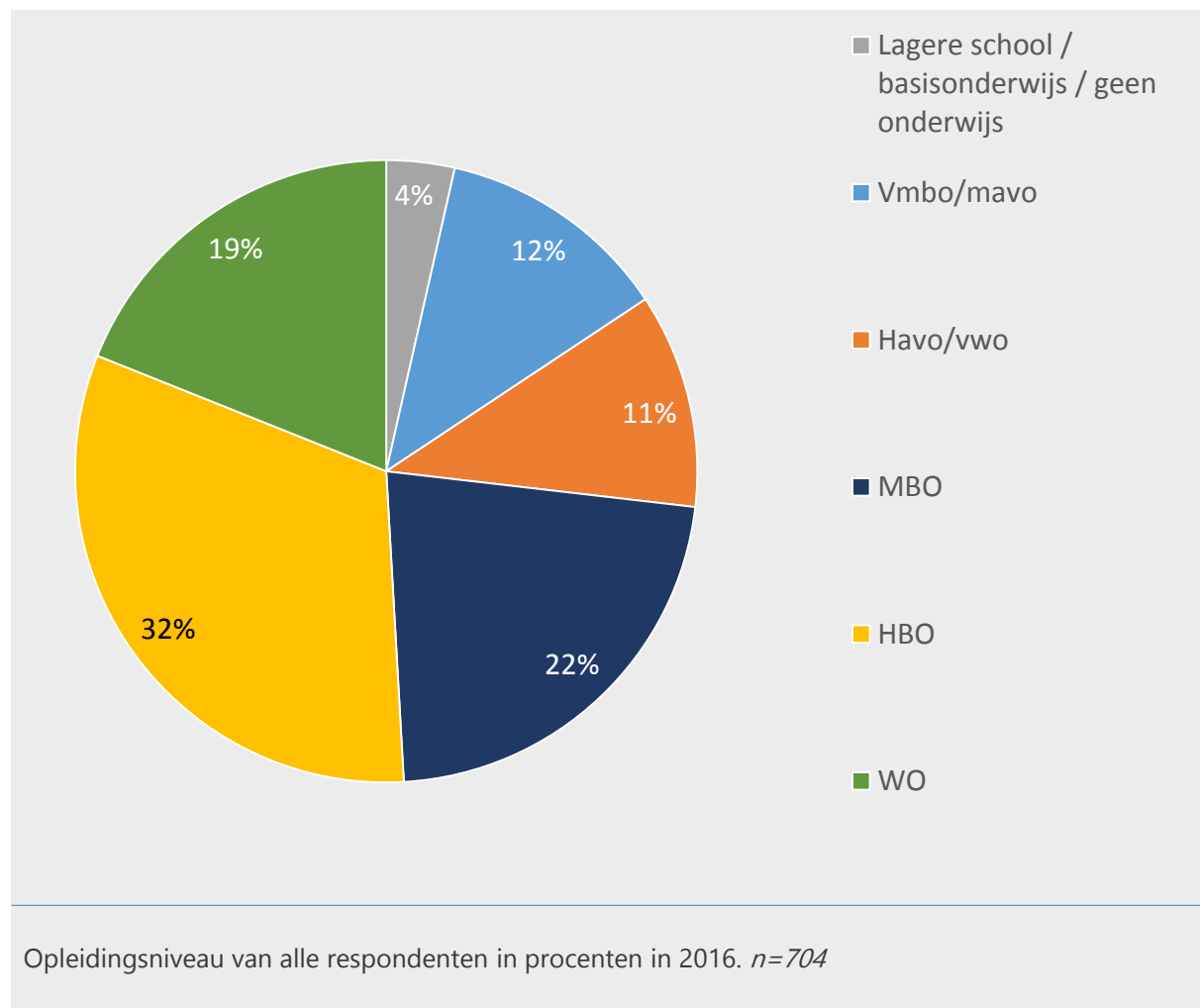

Twee op de vijf inwoners (42%) maken deel uit van een gezin bestaande uit twee volwassenen met kind(eren) of een gezin bestaande uit twee volwassenen zonder kinderen (37%). Eén op de zeven inwoners (13%) is alleenstaand en 4% maakt deel uit van een eenoudergezin.

Opleidingsniveau

Ruim de helft van de respondenten is hoger opgeleid

Ruim de helft van de respondenten (51%) is hoger opgeleid. Eén op de vijf inwoners van Houten (22%) heeft een MBO opleiding afgerond. Bijna een kwart van de inwoners (23%) heeft alleen de middelbare school afgerond. Daarnaast heeft 4% alleen de basisschool afgerond of helemaal geen onderwijs genoten.

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkerrein. Dit doen wij vanuit een bevlogenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!